Edukado Khan-Akademio - ĉu la plej moderna metodo? 104

Oficiala organo de Universala Esperanto-Asocio (en oficialaj rilatoj kun UN kaj Unesko)

esperanto

109-a jaro • n-ro 1302 (5) » **Majo 2016**

Kim J: henriksen - legendulo de la Esperanta roko

110

ISSN 0014-0635

Malferme

Attila Kaszás

Antaŭ 111 jaroj aperis la unua revuo *Esperanto.* Oni legas ĝin en 120 landoj. Inter la legantoj estas akademianinoj kaj dommastroj, pensiuloj kaj studentoj, lingvistoj kaj fervojistoj, estraranoj kaj bibliotekistoj. Oni uzas la revuon por informi pri la movado, pri eventoj, pri libroj, pri lernado, pri aliaj kulturoj, pri interesaj personoj, por trovi bonajn tekstojn instrucele, por montri al la ekstera mondo, ke la Esperanto-movado estas viva, vigla, bunta kaj interesa. Ĉiuj tiuj faktoj, tradicioj, roloj, atendoj signifas grandan taskon, respondecon kaj intelektan defion por la redaktoro. Kiam nova redaktoro transprenas la laboron pri la revuo, la atendoj estas eĉ pli grandaj, oni atendas samtempe, ke ĝi konservu la tradiciojn kaj adaptiĝu al la nova epoko, lernu el la laŭdoj kaj kritikoj de la antaŭuloj, gardu ĉiujn malnovajn rubrikojn, kaj enkonduku novajn, havu pli longajn kaj malpli longajn artikolojn, kun pli multe kaj malpli multe da teksto, grafikaĵoj kaj fotoj, ke la revuo estu serioza kaj distra, aprezinda kaj ŝatebla. Fine evidentiĝas, ke la dudek kvar paĝoj fakte estas dek sep krom la devigaj elementoj, ke la bele kompletan intervjuon oni devas draste mallongigi, ke ne taŭgas ĉiuj ricevitaj fotoj, ke perdiĝis mesaĝoj, ke malbonvola viruso formanĝis ĉiujn dosierojn de la komputilo, sed tamen la revuo devas esti preta, ĉar oni atendas ĝin.

Mi ŝatus danki al la Estraro de UEA ke ĝi konfidis al mi la taskon de la redaktado, al la oficistoj kaj volontuloj de la Centra Oficejo pro la multflanka helpo, al Fabrício Valle, la antaŭa redaktoro, pro la helpema asisto ĉe la transdono de la taskoj, la aŭtorojn, recenzistojn, intervjuitojn, korektiston, enpaĝigistojn, desegniston pro iliaj kontribuaĵoj kaj laboroj. La revuo, kiun vi havas enmane aŭ surekrane, estas la frukto de kunlaboro de pli ol tridek engaĝitaj homoj.

Esperantio havas du ĉefajn karakterizojn, kiuj kompletigas unu la alian, tamen estas diversaj, kaj la revuo devas speguli tion en ĝusta ekvilibro. Unu estas la movada, organizaĵa vizaĝo, kun landaj kaj fakaj asocioj, estraroj, komitatoj, kunsidoj, kongresoj, taskoj, financoj, limdatoj, eksteraj rilatoj kaj aktivulaj trejnadoj. La alia estas la lingva komunumo, kun historio, identeco, kulturo, literaturo, gramatiko, akuzativo, muziko, teatro, instruado, universitataj fakoj, lernejaj kursoj, amikaj renkontiĝoj, koncertoj, radioelsendoj, Esperantaj familioj, vortaroj, libroj, gazetoj, jutubaj kanaloj, retaj kursoj.

Se ni imagus Esperantion kiel tutmondan urbon de (ni diru) cent mil loĝantoj, kun urbestraro, urba teatro, lernejoj, kulturdomoj, lokaj festoj, monumentoj, flago, blazono, partneraj urboj, librovendejoj, lokaj popolkantoj kaj legendoj, historioj, famuloj, naskejo kaj tombejo – tiam nia revuo devas esti ĝia loka gazeto. La tasko tiam estas informi pri la gravaj aferoj, kiuj okazas en la komunumo, kaj samtempe eduki kaj distri la loĝantojn per interesaĵoj. Tamen la loka gazeto povas bone funkcii nur tiam, se la loĝantoj kaj legantoj sentas ĝin kiel sian propran, se ili ne nur legas la gazeton, sed ankaŭ kontribuas al kaj komunikas kun ĝi.

Pro tio mi ŝatus alvoki vin, Kara Leganto, se vi jam pacience legis ĝis ĉi tie, ke vi partoprenu en la kreado de la plej legata Esperanta gazeto. Iĝu la 'Leganto de la monato', sendu viajn respondojn al la demandoj, kiujn ni starigis al Boris Kolker. Sendu informojn pri ontaj eventoj, kaj raportojn pri intaj. Verku recenzojn pri Esperantaj libroj, kiujn vi legis, kritikojn pri teatraĵoj, filmoj, koncertoj, jutubaj kanaloj, kiujn vi spektis, pri muzikaĵoj, kiujn vi aŭskultis. Partoprenu la konkurson pri bildstrioj, vidu la alvokon sur la paĝo 117. Sendu al ni novaĵojn pri Esperantaj geedziĝoj, naskiĝoj, pri la sukcese finitaj kursoj. Se vi estas ekstereŭropano, partoprenu en la konkurso kadre KIK2 de la Esperanto-Biblioteko en Ŝimonoseki, kies alvokon vi trovas ĉi-apude. Skribu al ni viajn opinion, kritikojn, ideojn, proponojn. Verku por ni krucvortenigmojn, ŝercojn, priskribu vian plej sukcesan kuirrecepton. Ĝis ekfunkcios la planita nova reta paĝaro de UEA, kaj ene de ĝi la retpaĝo de nia revuo, ni ĉefe uzos la fejsbukan paĝon de la revuo por interage komuniki kun la legantoj. En la onta retpaĝo ni havos pli da spaco kaj ebloj por kontribuaĵoj, arĥivoj, diskutoj, interŝanĝo de opinioj, sed ne hezitu jam nun sendi viajn kontribuaĵojn. Mi petas vian pardonon pro la ioma malfruo kaŭzita de la neatenditaj cirkonstancoj, kaj deziras al vi agrablan legadon.

Attila Kaszás
Via redaktoro

KIK2

Ĉiu partoprenanto gajnos.

Por instigi kaj multigi verkemulojn ekster Eŭropo, la Esperanto-Biblioteko en Ŝimonoseki lanĉas 2-jaran konkurson "KIK2". La monsumo de la premio (mon-donaco) estos 1600 eŭroj. Kontraŭ 1 kontribuaĵo oni gajnas 1 poenton kaj oni dividas la sumon de la premio laŭ poentoj. Do, estas eblo gajni eron de la premio por ĉiuj, eĉ por tiu kiu aperigas nur 1 artikolon. Kiel kontribuaĵon oni traktas poemon, novelon, tradukaĵon, recenzon, kaj raporton. Por partopreni nepras registriĝo en la retejo. Ne estas aĝlimo por partopreni.

Registriĝo eblas de la 1-a de majo.
http://kik2.org/

Kolofono

esperanto

Oficiala organo de Universala Esperanto-Asocio (en oficialaj rilatoj kun UN kaj Unesko) Fondita en 1905 de Paul Berthelot (1881-1910). Establita kiel organo de UEA en 1908 de Hector Hodler (1887-1920).

Misio:
Kvazaŭ anteno kaptanta la tendencojn, la ardon, la aspirojn de la esperantoj ĉiulande, la revuo Esperanto prezentu aktualan, interesan, inspiran bildon pri la agado kaj strategio de UEA kaj pri la evoluo de Esperanto en monda skalo.

★

Redaktoro: Attila Kaszás
Grafikisto: Vanda Markovich, József Balogh

Korektisto: La Majstro de korektistoj, la 80-jara Rob Moerbeek
Adreso de la Redakcio:
p/a Kaszás Attila
2094 Nagykovácsi
Pók u. 28 - Hungario
redakcio@revuoesperanto.org

Aperas: en ĉiu monato krom aŭgusto.

Limdato por kontribuaĵoj: la 7-a de la antaŭa monato.
Legata en 120 landoj.
Voĉlegata por vidhandikapitoj.
Abonprezo: varias laŭlande (EUR 41); informiĝu ĉe via landa asocio aŭ ĉe la CO.
Unuopa ekzemplero kostas EUR 4,00.

Ĝenerala Direktoro: Veronika Poór.

Pagmanieroj:
Banko: ING, Postbus 1800, NL-1000 BV Amsterdam
Bankokonto: IBAN: NL72 INGB 0000 3789 64, BIC/SWIFT: INGBNL2A
(Universala Esperanto-Asocio en Rotterdam, Nederlando)
PayPal: financoj@co.uea.org

Adreso de la Centra Oficejo de UEA:
Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando.
Tel: +31-10-436-1044 | Fakso: +31-10-436-1751
uea@co.uea.org | www.uea.org

Ĉi-numere

En la maja numero vi trovos intervjuon kun la roklegendo Kim J: henriksen. Vi povos legi pri la videa edukado de la Khan-Akademio, kaj pri la pariza muzeo Mundolingua. Kiel surprizo prezentiĝos al vi Kroko, la krokodilo, kaj vi estos alvokita por kontribui kaj partopreni konkurson.

Attila Kaszás | https://www.facebook.com/revuo.esperanto

Enhavo

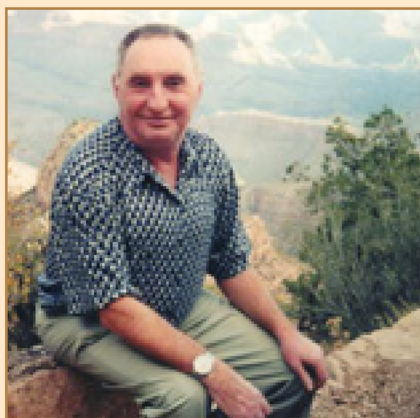
Renkontiĝo de duolinganoj kun spertaj esperantistoj en IEI

Jolanta van Holstein

Duolingo mondvaste famas kiel unu el la plej konataj retejoj por lerni lingvojn. Facile alirebla, senpaga, malaltsojla! Kiam en majo 2015 estis lanĉita ankaŭ la versio por lerni Esperanton, neniu eĉ supozis, ke ĝi fariĝos granda sukceso. Intertempe ĉe la Esperanto-kurso de Duolingo registriĝis pli ol 400000 uzantoj kaj la nombro de kursanoj daŭre kreskas. Kompreneble tia fenomeno ĝojigas, sed ankaŭ scivolemigas. La estraro de Internacia Esperanto-Instituto decidis organizi en sia sidejo en Hago/ Nederlando renkontiĝon de lernantoj de Esperanto-per-Duolingo kun spertaj lingvoparolantoj. La ideo estis konatiĝi kun la lernantoj de Esperanto-per-Duolingo, proponi eblon paroli kun progresintaj esperantistoj, kiuj aktivas en diversaj organizaĵoj (TEJO, UEA, Nederlanda E-Junularo, Esperanto Nederland), rakonti pri la movado kaj Esperanto-kulturo. La 3-an de aprilo 2016 okazis la unua renkontiĝo en la sidejo de IEI. Venis al Hago tri lernantoj de Esperanto-per-Duolingo, junaj nederlandanoj. Dum nia renkontiĝo ĉe Internacia Esperanto-Instituto ĉiuj havis okazon prezenti sin al aliaj, rakonti pri siaj profesio kaj ŝatokupoj, kaj pri la kialoj lerni Esperanton. La lingva nivelo de la kursanoj, post kelkmonata studado, montriĝis vere bonega. Kelkaj jam sukcesis antaŭe partopreni aranĝon organizitan de Esperanto-Nederland kaj Nederlanda Esperanto-Junularo. Unu kursano fariĝis jam estrarano de Nederlanda Esperanto-Junularo. Ni finis nian renkontiĝon per amuza "Ludo de la nuda vero", kiu paroligas kaj helpas pli bone ekkoni unu la alian.

Leganto de la monato – Boris Kolker

Kiam kaj kial vi komencis legi la revuon Esperanto*?*

En januaro 1959 en Odeso, en la hejmo de Tigran Peŝtimalĝan (bulgara esperantisto transloĝiĝinta en Sovet-Union) mi trarigardis kaj parte legis la revuon *Esperanto* por la jaroj 1956-58. En la jaro 1959 mia franca korespond-amiko Ernest Permanne pagis mian UEA-kotizon. Ekde tiam mi seninterrompe estas membro de UEA – individua, poste dumviva kaj honora, kompreneble kun ricevado kaj legado de la revuo *Esperanto*.

Kiuj estas viaj plej ŝatataj partoj de la revuo?

Mi pleje ŝatas materialojn, kiuj (preskaŭ) ne malaktualiĝas – problemajn kaj priskribajn, ankaŭ librorecenzojn.

Ĉu vi uzas la revuon por instruado aŭ informado? Se jes, kiel?

Mi enmetis kelkajn elstarajn tekstojn el la revuo *Esperanto* en mian libron *Vojaĝo en Esperanto-lando. Perfektiga kurso de Esperanto kaj Gvidlibro pri la Esperanta kulturo.* Tiu libro estas vaste uzata en la tuta mondo por instruado kaj informado.

Ĉu vi kontribuus al la revuo? Per kio?

Iam mi kontribuis al la revuo sufiĉe multe per recenzoj kaj kelkfoje per intervjuoj kaj raportoj pri Universalaj Kongresoj kaj aliaj aranĝoj. Ankaŭ en la lastaj jaroj mi publikigas recenzojn, tion mi emas daŭrigi.

Kio mankas al vi en la revuo, kion vi aldonus?

Mi ŝatus, ke en ĉiu numero aperu artikolo priskribanta la historion kaj staton de Esperanto en iu lando, kun interesaj detaloj kaj fotoj.

Amri Wandel | IKU-sekretario

Riĉa scienca programo en Nitro

En la UK en Nitro okazos nekutime diversa scienca programo. Aldone al naŭ prelegoj de la Internacia Kongresa Universitato (IKU) okazos, jam la duan fojon, la nova programero Scienca Kafejo (kiel pasintjare en Lillo), kiu havos kvin prelegojn en du-hora sesio. Aldoniĝos nova programero - la Scienca Forumo, publika kunsido pri sciencaj aferoj, komuna al IKU, Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) kaj ISAE. Okazos ankaŭ publika prelego pri la nova malkovro de gravitaj ondoj.

El 18 proponoj por la IKU-sesio en Nitro, nur naŭ estis rekomenditaj de la ses membroj de la IKU-juĝkomisiono (Sabine Fiedler, Hans-Michael Maitzen, Humphrey Tonkin, José Antonio Vergara, Amri Wandel kaj Jingen Wen), post pli ol unu monato de kontrolado kaj voĉdonado. En la kompleksa juĝprocedo, la komisiono konsideras ne nur la profesian nivelon de ĉiu propono aparte, sed ankaŭ la variecon kaj taŭgecon de la tuta IKU-sesio, por certigi ke la prezento de temoj estu sufiĉe varia, ke ne estu ripetado, ke estu prelegoj pri la kongresa temo ktp. Kvin pliajn proponojn la komisiono rekomendis por pli mallongaj prelegoj kadre de la Scienca Kafejo. Fine de aprilo la Estraro de UEA akceptis la rekomendon de la IKU-komisiono. La temoj kaj prelegantoj de la elektitaj prelegoj aperas en la ĉi-suba tabelo. Iliaj resumoj videblas en la IKU-retpaĝo http://uea.org/teko/IKU.

La temoj de la prelegoj inkludas lingvajn rajtojn, edukadon, astronomion, kemion, historion, etnologion, medicinon, astrobiologion, filozofion, matematikon kaj Esperantologion. Tri el la IKU-prelegoj (Alcalde kaj Wickström pri lingva justeco kaj Wandel pri astrobiologio) estas samtempe AIS-kursoj kiuj konsistas el po 2-3 prelegoj. Kiel kutime la partoprenantoj en la AIS-kursoj povos ekzameniĝi kaj ricevi AIS-atestojn. Unuafoje la atestoj estos disdonataj publike, dum la nova programero Scienca Forumo, kie okazos ankaŭ la disdonado de Premio Pirlot por la plej bonaj sciencaj verkoj aperintaj en 2010-2015. Proponojn (pri libroj, artikoloj, prelegoj kaj retkursoj), eblas sendi ĝis 15.7 al informo@ais-sanmarino.org. Kiel ĉiujare, ankaŭ aperos la IKU-libro kun la tekstoj de la prelegoj. Ĝi estos aĉetebla en la Libroservo kaj en la IKU-budo dum la Movada Foiro.

Krom la regula scienca programo okazos en Nitro speciala publika prelego de Amri Wandel, ankaŭ por la ĝenerala, ne e-ista publiko, pri la malkovro de gravitaj ondoj. Tiu rezulto de la teorio de Ĝenerala Relativeco, antaŭvidita de Einstein en 1916, estis vane serĉita dum la lastaj 50 jaroj. Ĝia unuafoja observado ĉi-jare (vidu en la februara n-ro de *Esperanto*, p. 41), estas konsiderata kiel unu el la plej gravaj sciencaj malkovroj en la 21-a jarcento.

INTERNACIA KONGRESA UNIVERSITATO

Preleganto	Temo	Titolo
Alcalde, Javier	Lingvo	Lingva justeco en la fakliteraturo
Fettes, Mark	Edukado	Edukado al repaciĝo: Kanadaj lernejoj alfronte al la indiĝena realo
Maitzen, Hans Michael	Astronomio	Ĉu Zamenhof kaj Esperanto endanĝerigas la Teron? Asteroidoj kaj nia planedo
Raola, Orlando	Kemio	Novaj teknikaj evoluoj por bildigi procesojn je atoma kaj subatoma skalo
So, Gilsu	Historio	La Diabloj en Silka Vojo – Ĉu rabistoj aŭ savintoj
Striganova, Anna	Etnologio	Samaj motivoj en popolaj fabeloj de diversaj landoj

Preleganto	Temo	Titolo
Vergara, José Antonio	Medicino	Socia justeco kaj publika sano fronte al kontraŭa sinteno al vakcinoj
Wandel, Amri	Astrobiologio	Astrobiologio kaj vivo en nia kaj aliaj sunsistemoj
Wickström, Bengt-Arne	Lingvo	Lingva justeco: optimumaj minoritataj rajtoj kaj ilia realigo

SCIENCA KAFEJO

Astori, Davide	Lingvo	Pri lingva ekologio
Colling, Ivan	Filozofio	Lingvaj perfekteco kaj logikeco en la filozofio de Wittgenstein
Lo Jacomo, François	Matematiko	La Internaciaj Olimpiadoj pri Matematiko
Ŝevĉenko, Dima	Esperantologio	Esperanto en la socireta epoko, kiel rimedo de la lingva justeco
Tuider, Bernhard	Planlingvo	La Kolekto por Planlingvoj kaj la Esperanto-muzeo de la Aŭstria Nacia Biblioteko

45-a Internacia Infana-junula Kongreseto 23-a – 30-a de julio 2016 en la kongresa urbo Nitro-Zobor

La IIK atendas partoprenantojn de ĉiu aĝo kaj lingva nivelo. La gepatroj de junaj infanoj povos dormi kun siaj gefiloj en la IIK-ejo kaj dumtage ĉeesti la UK-on. Junuloj povos ĉeesti kiel helpantoj kaj gvidi programerojn. Lernejaj grupoj povos veni kun sia instruisto.

La IIK-ejo distancas 4 kilometrojn de la UK-ejo, en la gastejo de la Agrikultura Universitato, en la urboparto Zobor de Nitro. Ĝi havas proprajn sportejojn kaj ankaŭ bestojn, pri kiuj la infanoj rajtas zorgi. Ĉiuj dormos en ĉambro kun 2-3 litoj kaj manĝos en granda manĝejo.

Kelkaj elementoj de la programo:

KULTURA-EDUKA

Esperanto-lecionoj, lingvaj ludoj, Cseh-kurso, Mazi-kurso, krucvortenigmo (klasĉambroj); Slovakaj popoldancoj, prezentado kaj instruado (regiona dancgrupeto); vizito, karesado kaj manĝigo de lokaj bestoj (hamstroj, kunikloj, kolomboj, gekokoj, azeno, ŝafoj);

AMUZA-LUDA

Interkonaj ludoj: prezentoj, nom-memorado, seĝodanco, REF-ludoj; ludado de plej junaj infanoj (interna korto kun balanciloj, vartistino serĉata!); manlaboroj kaj desegnado pri la temo «Bestoj», dekoraciaj gluaĵoj;

MOVA-SPORTA

Banado en lago aŭ urba naĝejo (Nitro) aŭ akvoparko (Senec); piedpilko kaj aliaj eksteraj ludoj (ekstera ludtereno, sportinstruisto serĉata!); rajdado sur ĉevaloj ;

VESPERA-SPEKTAKLA

Piĵamorakontoj pri bestoj, laŭtlegado de libro; fajrovespero, bivakfajro kun rostado por vespermanĝo; diskoteko kaj internacia vespero (salono kun scenejo);

PROGRAMO KUN UK KAJ GEPATROJ

Vizito de la infanoj al la UK, laŭeble kun prezento de eta spektaklo; vizito de familianoj kaj aliaj interesatoj al la IIK-ejo kadre de "gepatra posttagmezo".

Kontaktu rekte la organizantojn ĉe: *infana.kongreseto@gmail.com*

La retejo de IIK 2016 troveblas ĉe: *http://bertosch.free.fr/iik2016*

La manlaboroj estis popularaj ankaŭ dum la 44-a IIK en Villeneuve-d'Ascq

Ĉu novaj ebloj en la edukado?

Ottmár Járeb | Tri personoj – tri ideoj

Ĉu ekzistas pluaj ebloj en la edukado aŭ ni jam scias ĉion pri la lernado? Ĉu ni povas utiligi la teknikon por helpi la lernantojn? Pri tiu ĉi temo ni montros en tri numeroj tri homojn kun tri ideoj. Salman Khan donis trejnajn kromlecionojn al sia kuzino en la jaro 2004. Nun pere de la helpo de kelkaj kolegoj li apogas la lernadon de pli ol 20 000 000 da lernantoj interrete kaj tute senkoste. Nicholas Negroponte organizis la perkomputilan kaj seninstruistan lernadon de pli ol 1 000 000 da ege malriĉaj lernantoj. Sugata Mitra esploras la eblecojn de la memorganizanta edukado, ĉu infanoj kapablas lerni novajn lingvojn, sciencon kiel genetiko ktp. sen helpo de plenkreskuloj, uzante nur komputilojn? En la sekvantaj tri artikoloj ni prezentos pli detale tiujn ĉi tri personojn kaj ilian agadon.

Ĉu unusola persono daŭre kapablas instrui dekmilojn da studentoj?

La simpla respondo estas: JES! Pere de la novaj teĥnikaj rimedoj tio eblas. Salman Khan – matematikisto, elektroinĝeniero, laboranta kiel borsa analizisto en Bostono (Usono) – pruvis tion jam antaŭ dek jaroj. Li donis trejnajn kromlecionojn pri matematiko al sia kuzino vivanta je pli ol dumilkilometra distanco. Post kelkaj monatoj la trejnado montriĝis tiel sukcesa, ke aliaj kuzinoj aliĝis. Ne haltigeble disvastiĝis la informo ankaŭ al foraj familianoj: ĉe Sal (karesnomo de Salman Khan) akireblas efika trejnado senpaga. Sed instrui pli ol 15 lernantojn post la ĉiutaga laboro estas jam tre lacige. Post du jaroj, en 2006 iu amiko proponis fari videofilmojn kaj disvastigi ilin pere de la Jutuba kanalo. Sal kontraŭis: „Jutubo estas por katoj pianludantaj. Ne por seriozaj aĵoj kiel matematiko.” Sed li pripensis la aferon, kaj faris kelkajn videofilmojn. Proponis al la kuzinoj spekti la filmojn solaj, kaj poste priparoli la enhavon. Post kelkaj semajnoj li demandis la opinion de la lernantoj pri la filmoj. „Ni preferas vin en Jutubo al persone.” Sal surpriziĝis, sed ekkomprenis, ke lerni estas pli bone, se oni estas solaj, kiam neniu spektas, neniu urĝigas. Li daŭrigis la produktadon de la filmoj. Dum tri jaroj li faris pli ol 2000 libere akireblajn filmojn pri matematiko. Li rimarkis, ke ne nur familianoj spektas la filmojn. Alvenis leteroj enhavantaj simple „Dankon” sed ankaŭ pli detalaj: „La unuan fojon mi ridetis dum derivado” kaj ankaŭ la letero de iu patrino, kiu havas filon aŭtisman. La filo havis problemojn pri matematiko, la parencoj provis ĉion eblan, aĉetis ĉion akireblan, sed helpis nenio, kiam ili ekvidis la filmojn de Sal pri la decimaloj. La filo komprenis. Ili daŭrigis per la filmo pri la frakciaj numeraloj timigaj por la filo. Ankaŭ tiujn li ellernis sukcese. „Estis nekredeble.

Mateo-Akademio

La filmetoj de Khan-Akademio inspiris junan kanadan esperantiston, Matthew Orlowski (30), unue Esperante subtitoligi kelkajn lecionojn, poste mem krei originalajn filmetojn en Esperanto. Li mem rakontas pri sia projekto:

“Danke al mia avida scivolemo pri la sciencoj, mi ĉiutage dediĉas tempon al lernado. Mi trovis en Khan-Akademio bonegan fonton de edukaj filmetoj, kiuj simple kaj klare eksplikas sian temon en mia denaska angla lingvo. Tamen estas bedaŭrinda fakto, ke eĉ nun ekzistas malmultaj bonaj rimedoj por malkovri la misterojn de la naturo en Esperanto. Mi pensis, kial ne ŝanĝi tion, almenaŭ iomete?

Mi komencis traduki filmetojn en Khan-Akademio pri medicino en Esperanton, en formo de subtekstoj, tamen mi baldaŭ ekkomprenis, ke nuraj subtekstoj ne vere estas oportuna maniero malfermi tiujn lecionojn al pli lingve diversa spektantaro. Iuj diris, ke estas malfacile spekti la filmeton kaj sekvi la desegnojn, kaj samtempe rapide legi la tradukon sube. Pri tio mi konsentas. Tial mi komencis krei proprajn filmetojn pri la homa koro en simila stilo, sed rekte en Esperanto. Mi trovis en tio tre oportunan manieron kunligi miajn grandajn interesojn, nome sciencon kaj lingvojn!

Mi alŝutas tiujn filmetojn en novan kanalon en Jutubo nomita MateoEksplikas. Tiun nomon mi elektis ĉar mi certe ne estas faka aŭtoritato, nur homo kiu ŝatas lerni pri la ĉirkaŭa mondo, kaj volas kunhavigi tion kun aliaj. La filmetoj ankoraŭ estas malmultaj, sed mi deziras iom post iom pligrandigi tion. Mi nun prilaboras la sekvan filmeton pri la koro, kaj eble aldonos al tio aliajn temojn krom medicino, ekz. astronomion. Se mia laboro inspiros en iuj spektantoj senton de miro pri la rimedoj de la naturo, kaj se ili helpos pligrandigi la Esperantan bibliotekon de scienco, mi taksos mian celon atingita.”

Nia familio ĉiuvespere preĝas por via familio." Tio tuŝis Sal korprofunde: „Por mi kiel borsa analizisto estis strange fari ion socie utilan." Khan volis daŭrigi tiun ĉi laboron ĉefpostene. En la jaro 2009 li decidis fari senpagan tutmondan edukadon, kaj ĉesigis sian pagatan laboron. Li volis serĉi apogantojn, sed dum 9 monatoj ne sukcesis. Li estis jam ĉe la limo al rezigno kiam ĉio abrupte ŝanĝiĝis. Jam dekmiloj da lernantoj uzis liajn filmojn, inter ili konataj kaj influhavaj personoj kaj iliaj infanoj. Dum kelkaj tagoj li ricevis pli ol 100 000 usonajn dolarojn kiel apogon por sia laboro. Lin invitis ankaŭ Bill Gates kaj la firmao Google. Kiam ili ekkomprenis, ke Khan volas fari vere senpagan tutmondan lernejon, kaj li ankaŭ kapablas fari tion, ili komencis apogi lin. Li ricevis milionojn da dolaroj por dungi programistojn kaj inĝenierojn. Post du jaroj Khan-Akademio jam helpis lerni pli ol 1 000 000-on da lernantoj tutmonde. Li estis plena de novaj ideoj, kaj komencis instruadon ne nur virtuale en la interreto, sed ankaŭ reale en iu lernejo de Los Altos. Tie Sal kun la instruistoj tute ŝanĝis la instruadon: La tradicia metodo estas, ke la lernantoj plejparte pasive aŭskultas la novan lernmaterialon de la instruisto, kaj post tio ili faras la taskojn kaj ekzercojn solaj, sen ia helpo. Laŭ la nova, inversa metodo la hejma laboro estas studi la videofilmojn, kaj fari la taskojn kaj ekzercojn lerneje, kie ili povas priparoli la problemojn kun la instruisto. Tiamaniere la instruisto estas liberigita de la kutima, ofte ripetata prezentado, kaj havas la tutan tempon por okupiĝi pri la unuopaj studentoj. Perkomputilaj programoj kaj datumbazoj helpas lin aŭ ŝin sekvi la lernadon de ĉiuj lernantoj. Li aŭ ŝi ĉiam scias kiu lernanto kion jam lernis, kion ĵus eklernis, kaj vidas, se iu bezonas helpon. Tiel la efikeco de la instruado konsiderinde plialtiĝis. Sed Sal ankoraŭ ne estis kontenta. Li volis la senkostan edukadon vere por ĉiuj kaj ĉie.

Kiel organizi edukadon senkostan por la tuta mondo?

Ili serĉis instruistojn kaj volontulojn por disvastigi la novan metodon. Ili komencis la tradukadon al diversaj lingvoj. Khan-Akademio ricevis multajn helpantojn por tiu ĉi giganta laboro. La granda parto de la ĝis nun produktitaj pli ol 9000 videofilmoj jam estas tradukite al pli ol 60 lingvoj, la tuta hejmpaĝo funkcias jam en 23 lingvoj. La lecionojn oni uzis ĝis nun entute ĉirkaŭ 580-milionfoje. La ekzercoj de la lecionoj estas uzataj ĉiutage pli ol 4-milionfoje. Khan-Akademio havas nuntempe pli ol unu milionon da registritaj instruistoj, kiuj uzas la videofilmojn.

Kio povas esti la avantaĝo de tiu ĉi metodo?

Jam estas vaste konata kaj akceptita fakto, ke ĉiuj lernantoj estas unikaj. Ĉiuj preferas aliajn cirkonstancojn por la lernado, ĉiuj lernas diversrapide. La tradiciaj lernejoj ne kapablas priatenti tion. Laŭ la metodo de Khan la lernantoj povas mem elekti la lokon kaj la rapidecon de la lernado.

En la tradiciaj lernejoj ankaŭ la eminentaj lernantoj havas kelkajn mankojn. Malgraŭ tio oni devas pluiri al la sekva leciono. Poste tiu manko povas kaŭzi problemojn. Oni konstruas domon sur neperfekta bazo. Laŭ la metodo de Khan ĉiuj lernantoj lernas la tutan lecionon antaŭ la pluiro.

La avantaĝo de la videofilmoj estas ankaŭ tio, ke la lernanto povas dum la lernado ajnatempe haltigi la filmon, se necesas ripeti aŭ parton aŭ la tuton. La ripetebleco ĉeestas ankaŭ poste. Dum tia lernado la kogna ŝarĝo de la lernantoj estas pli malgranda, tiel la rezulto de la lernado estas pli granda.

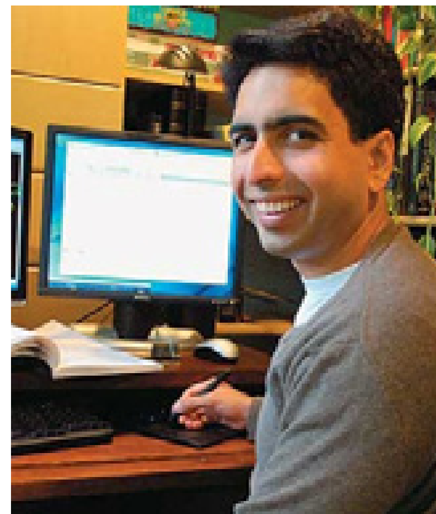
En la tradicia edukado la plej grandan parton de la tempo okupas la prelego. Restas nur mallonga tempo por individue kontakti la unusolajn lernantojn. Laŭ la inversa metodo la tuta tempo disponeblas por individua problemsolvo.

La lernantoj estas pli aktivaj kaj entuziasmaj, neniu enuas, ili estas dum la tuta tempo motivitaj. Laŭ la spertoj la lernantoj sentas pli grandan intereson kaj ankaŭ respondecon por la lernado.

Eble unu el la plej gravaj avantaĝoj estas, ke dum tiamaniera lernado ili estas pli senanksiaj.

Ĉu la metodo kaŭzas interfremdiĝon?

Tute ne. Khan neniam volis anstataŭi la lernejon kaj la instruistojn. Tute male. Li volas liberigi la instruistojn de la ofta kaj eble por ili mem jam enuiga ripeto de la lernindaĵoj, kaj doni la eblon okupiĝi pli multe pri la lernantoj kiel individuoj, helpi ilin persone ĉe la solvo de iliaj unikaj problemoj.

Khan komencis instrui sian kuzinon en 2003

Kaj la rezulto?

Jen nur unu el la multaj dankesprimoj de studento, kiu jam falis du foje en la unua klaso de la mezlernejo, kiam li trovis Khan-Akademion. Uzante ĝin li ekŝatis matematikon, kaj akiris la duan plej bonan rezulton en la klaso. Poste li kapablis viziti altlernejon kaj iĝis komputilisto. Liaj dankvortoj finiĝas jene: „Mi ege dankas al ĉiuj ĉe Khan-Akademio. Bonvolu daŭrigi vian bonegan agadon, ĉar vi vere ŝanĝas vivojn."

Se vi interesiĝas pri pluaj detaloj, bonvolu viziti la subajn paĝojn (en la angla lingvo):

Salman Khan parolas en TED (2011): https://www.youtube.com/watch?v=gM95HHI4gLk

Salman Khan parolas en la Universitato Stanford (2014): https://www.youtube.com/watch?v=U761MeKbCjU

Aŭ legu lian libron pri liaj imagoj pri la lernejo de la estonteco (bedaŭrinde ne ekzistantan en Esperanto): Khan, Salman: The One World Schoolhouse: Education Reimagined, Twelve, New York, 2012

Kalejdoskopo

Amri Wandel

La israelaj esperantistoj kongresis en Jafo

La 17-a Israela Kongreso de E-o okazis en la historia urbo Jafo. La artan parton gvidis Ankie kaj Nanne de la konata nederlanda grupo Kajto. Muzikis ankaŭ la sperta paro Enrika kaj Doron, kaj okazis monda premiero de naŭ Israelaj kantoj tradukitaj de Amir Naor kaj kantataj de Ŝoŝia Beeri-Dotan, nun eldonataj kiel KD. Okazis du duontagaj ekskursoj al la turismaj perloj de Jafo. Unuafoje la Israela Kongreso okazis en la regiono de Tel-Avivo, kie loĝas plimulto de la esperantistoj en Israelo, tiel ĝi havis pli ol 50 partoprenantojn, kun sep eksterlandanoj el ses landoj. La eksterlandanoj havis escepte riĉan programon kaj aventurojn: viziton de la moskeoj sur la Templa Monto en Jerusalemo, flosadon en la Morta Maro, subakvumon en la Ruĝa Maro, ĵipo-ekskurson en la ruĝaj dunoj en Uedo Ram en Jordanio, tranokton beduenstilan en la dezerto kaj viziton de la nabatea mistera ĉefurbo Petra kaj ĝia mondfama palaco gravurita en ruĝa sabloroko, ekskurson al Haifa, Akko, Nazareto kaj Tiberiada Lago, kaj la postkongreson en Jerusalemo, la Morta Maro, Eilat kaj Petra (Jordanio).

Pliaj informoj videblas ĉe: esperanto.org.il/ik.html

Amir Fekri

La irana E - movado 100-jariĝis

La Tria Irana Esperanto- kongreso okazis la 13-an de majo en Teherano, ĉefurbo de Irano. La kongreso samtempis kun la 100-jariĝo de la irana E-movado. Ĉi-jare la kongreso ankaŭ havis islaman teologon kiel gaston, d-ron Mejdani, kiu prelegis pri la historio de Esperanto.

Oni povis viziti libroservon, kaj partopreni en paroliga kurso, 20-demanda konkurso kaj aŭdindaj prelegoj.

S-ro Kousari bonvenigante la 100-jariĝon de la irana E- movado parolis pri "Iranaj pioniroj dum 100 jaroj". "La angla kaj Esperanto, ne malamikoj" estis titolo de la prelego de d-ro Sufi.

Alia programero estis la prezentado de Tradukejo, virtuala laborbutiko de la tradukado el Esperanto al la persa. Oni inaŭguris du tradukitajn librojn el Esperanto al la persa, kies titoloj estas *Renkontoj kun diferenculoj* kaj *La fiŝisto kaj lia edzino*.

"Ĉu la persa lingvo havis influon al la urbnomoj?" estis interesa prelego de d-ro Sajadpur. "Bezonataj: tuttempaj esperantistoj" kaj "Irana ĝardeno kaj floro" estis la titoloj de aliaj prelegoj, kiujn laŭvice faris inĝeniero Mamduhi kaj s-ro Zandi.

S-ro Modaber prelegis pri "Esperanto-fako en Ampleksa Sciencaplika Universitato". Li anoncis, ke tiu universitato agnoskis Esperanton, kaj lanĉis tradukajn modulojn de Esperanto. Tiuj moduloj laŭ kondiĉoj havas eblecon fariĝi fakaj studoj.

30 jaroj da Internacia Esperanto-Kalendaro

Esperantio ekzistas tie, kie esperantistoj kunvenas, kaj la kalendaroj de Esperanto-eventoj pruvas al ĉiuj, ke ĉiutage estas renkontiĝoj de esperantlingvanoj ie en la mondo. La Internacia Kalendaro de la budapeŝta Esperanto-Centro Eventoj en 1986 komencis kolekti kaj disvastigi la informojn pri la Esperantaj eventoj. Inter 1992 kaj 2002 la informoj de la Internacia Kalendaro aperis ankaŭ en la dusemajna gazeto *Eventoj*. Nuntempe oni povas konsulti la kalendaron en la reto ĉe *http://www.eventoj.hu/kalendaro.htm*, kie oni mem povas registri siajn eventojn, kaj ricevi la informojn per la senkosta dissendolisto ret-info.

Lastatempe aperis alia interesa projekto pri la registrado de Esperantaj eventoj de la juna esperantista paro Baptiste Darthenay (Batisteo) kaj Eszter Besenyei (Stela). Esperant.io (*http://esperant.io/*) estas ankoraŭ nur en sia „Beta-versio", sed jam tre interese aperigas Esperantajn eventojn sur interaktiva monda mapo.

Partoprenantoj de la 17-a Israela Kongreso en tradicia grupfoto

Lingva simpozio traktis la celojn por daŭripova evoluigo

Humphrey Tonkin

Lingvo kaj la Celoj por Daŭripova Evoluigo (CDE) estis la temo de simpozio okazanta ĉe 777 United Nations Plaza, Novjorko, la 21-an kaj 22-an de aprilo. Pli ol cent universitatanoj, diplomatoj, reprezentantoj de neregistaraj organizaĵoj (NROj), kaj UN-oficistoj ĉeestis la aranĝon, kiu ekzamenis la lingvajn implicojn de la Celoj, starigitaj de la Ĝenerala Asembleo de UN kiel bazo de la laborprogramo de UN pri evoluigo dum la periodo 2015-2030.

Ĉefparolis Suzanne Romaine, eksa profesoro pri la angla lingvo ĉe Oksforda Universitato. Michael Ten-Pow, Speciala Konsilanto al la Kunordiganto de Multlingvismo ĉe UN, priskribis sian agadon por la antaŭenigo kaj konservado de multlingvismo ene de Unuiĝintaj Nacioj mem.

Oni organizis la simpozion por substreki la gravecon de lingvo kiel ilo de komunikado de la Celoj al ĉiuj popoloj de la mondo, kaj kiel elemento en la sukcesa realigo de la Celoj mem. Aludante al la kvara Celo, pri altkvalita edukado, Timothy Reagan, de la Universitato de Majno (Maine), rimarkigis, ke, estas interese noti, ke spite al la kerneco de lingvaj demandoj en tiu ĉi Celo kaj aliaj, la lingvoj ne eksplicite menciiĝas ie ajn inter la Celoj mem, nek en esprimo de la celtabuloj atingendaj por realigi la celojn. Malgraŭ siaj imponaj celpunktoj, aldonis profesoro Romaine el Oksforda Universitato, la CDE tamen ne agnoskas la centran rolon de la lingvo en la tutmonda debato pri malriĉo, daŭripovo kaj justeco.

Humphrey Tonkin prelegas dum la Simpozio

La simpozio traktis la lingvojn ne nur kiel elementojn en la unuopaj Celoj, sed ankaŭ kiel ilojn por komuniki la Celojn kaj dialogadi kun multlingva mondo. Oni emfazis la gravecon de dudirekta komunikado, kiun ĉiu homo povu plene partopreni.

Edukado estas ŝlosila en sukcesigo de postkoloniaj evoluigaj iniciatoj por elimini ekonomiajn kaj sociajn malegalecojn, deklaris Rosemary Salomone, profesoro pri juro ĉe St. John's University. Kaj la aliaj CDE estas egale gravaj lingve, aldonis Humphrey Tonkin, de la Universitato de Hartford, prezidanto de la simpozio. Kiel oni povas atingi egalecan traktadon antaŭ la leĝaro, aŭ enloĝeblajn urbojn, aŭ eĉ tutmondan kunordigitan agadon por elradikigi malsanon aŭ liveri puran akvon, se la homoj ne povas kunparoli kaj kunlabori pere de lingvoj kiujn ili ĉiuj komprenas?

La simpozianoj ĝenerale interkonsentis, ke oni devas dediĉi pli da atento al la lingvo en formulado kaj plenumado de la Celoj por Daŭripova Evoluigo. Dum la specialistoj pri evoluigo eble flue parolas la anglan, multaj el la homoj, kiujn ili celas servadi, scipovas neniujn el la ĉefaj mondaj lingvoj.

La simpozio, kunvokita de la Studgrupo pri Lingvoj kaj Unuiĝintaj Nacioj, neformale organizita grupo de universitatanoj kaj praktikantoj, okazis sub aŭspicio de Universala Esperanto-Asocio, organizaĵo en kunlaboraj rilatoj kun la Ekonomia kaj Socia Konsilio de UN kaj ties Fako pri Publika Informado, kaj de la Centro por Aplika Lingvistiko, kune kun la Centro pri Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj Lingvaj Problemoj kaj ties revuo LPLP.

La Simpozion subvenciis la Esperantic Studies Foundation.

Freŝaj novaĵoj el Unesko

- La afgana prezidanto Ashraf Ghani kaj la Ĝenerala Direktoro de Unesko Irina Bokova lanĉis nacian programon por evoluigi la kulturan kaj kreivan industrion en Afganio per novestablita Plurpartnera Fonduso.
- Nova raporto eldonita de Unesko, UNEP (Mediprogramo de Unuiĝintaj Nacioj), kaj UCS (Unio de Koncernataj Sciencistoj) pruvas, ke la klimata ŝanĝo endanĝerigas la mondan kulturan heredaĵon.
- Unesko anoncis la nomojn de la du laŭreatoj por la unua fojo de la Unesko-Premio por la Edukado de Knabinoj kaj Virinoj. La du laŭreatoj estas la Direktorejo de Fruaĝa Edukado de la Ministrejo pri Kulturo kaj Edukado de la Respubliko Indonezio, kaj Fondaĵo de Reto de Virinaj Studentoj el Zimbabvo.
- Dum la Unua Humaneca Pintkunveno en Istanbulo, Turkio, Unesko fokusiĝis pri la edukado de infanoj kaj gejunuloj en krizaj cirkonstancoj kaj pri la protektado de ĵurnalistoj en krizaj situacioj.
- Nova dokumento eldonata de la Tutgloba Edukado-Monitorado (GEM) de Unesko kaj de la Alta Komisaro pri Rifuĝintoj de Unuiĝintaj Nacioj (UNHCR) publikigas novajn datumojn, prezentantajn ke nur 50% de la rifuĝintaj infanoj estas en elementa lernejo kaj nur 25% de la rifuĝintaj adoleskuloj estas en mezlernejo.
- Unesko kaj la Forumo por pli Bona Mondo gastigis vespermanĝon dum la Filmfestivalo de Cannes por atentigi pri la bezono de kultura diverseco en la filmindustrio.

Aktivula trejnado Fokuso al la lando de nia plej juna Landa Asocio

Stefan MacGill

La 21-a Seminario de Aktivula Maturigo (AMO) okazis en Bandung, Indonezio, paralele kun la Trilanda Kongreso inter la 24-a kaj 27-a de marto 2016. Post enkonduko kaj klarigo pri la koncepto pri FLAM-analizo, gvidis Ilia Dewi pri la temo 'Perspektivoj por Indonezio kaj Sudorienta Azio'. Kune kun la indonezianoj Oki kaj Eko, ŝi donis informojn pri agado en tri urboj:

Ĝakarto kaj apudaĵoj

Malfacilas kunveni, multaj loĝas en antaŭurboj, kun vojaĝtempo de meze 90 minutoj unudirekte. Kutime oni kunsidas en magazeno, je 17.00h. Tiu klubo 'Esperiga Suno' ekzistas de ses jaroj kaj havas regulajn monatajn kunvenojn. Raportis Eko: En strataj manifestacioj malfacilas konvinki homojn pri Eo: 'Sufiĉas la angla'. Eko okazigas kursojn en komunumo trilingva (Pakta bahasa). Tiuj lingvo-amantoj volonte aŭdas pri Eo. Eble milo aŭdis pri Eo en tiu rondo.

Jog-Jakarto

Oki raportis: 4-5 studentoj kunvenas neregule en universitato en Jog-Jakarto, inter ili fluaj parolantoj. Ne estas klubo. Vizitas eksterlandaj esperantistoj reage al informoj en Fejsbuko. Dum kunvenoj oni faras konigajn agojn, ekzemple en kafejo. Ni volas kreskigi la grupon. Hispana e-isto studas ses monatojn en la universitato, sed tio baldaŭ venos al fino. Uzas FB (havas grupon) kaj Whatsapp ks. Ekzistas 'amikoj de la grupo'. Diskutoj kiel fari pli grandskalajn varbadojn, surstrate aŭ en la universitato. Historie (en la 60-aj jaroj) funkciis klubo.

Bandung

Plejparte aktivas studentoj de la sunda universitato, kiuj havas bonajn rilatojn kun la muzeo pri Azia-Afrika Kunlaboro, kie ili funkciigas la klubon 'Ruĝa Formiko'. Oni okazigas kurson ĉiujare, pere de la muzeo, unuavice por membroj de la societo 'Amikoj de la Muzeo'. Kiu finstudis unujaran kurson, devas en la dua jaro jam fariĝi gvidanto. Malfacilas havi interparolojn kun eksterlandanoj. Esperantistoj dum la trilanda kongreso partoprenis en festado 'Nokto de la Muzeo' kun muziko kaj distra programo. La muzeo kaj la esperantistoj duone/duone kontribuis finance por realigi la eventon. Esperantistoj pretigis afiŝojn; la muzeo permesis pendigi ilin stratrande. Koncerto de Jonny M. sur muzea balkono altiris bonan publikon, kaj ene de la muzeo kaj en la tujapuda strato.

Indonezianoj tenas kontaktojn kun la mondo pere de grupoj en Fejsbuko, WhatsApp, Instagram.

Partoprenantoj de la 21-a AMO-Seminario en Bandung

Dianne Lukes, Aŭstralio

La agado Espero celas aktivajn esperantistojn. Ĝia celo estas penetri bazajn ŝtatajn lernejojn, kie instruistoj jam havas instrurajton kaj kapablon. La ĉefa ilo estas la libro 'Esperanto' de la samlanda Penny Vos, kiu prezentas la lingvon al instruistoj. La celo estas interesigi ilin pri Esperanto kaj konvinki ilin ekinstrui ĝin. Kiam ekstera esperantisto gvidas kurson, tio kutime okazas tra 45 minutoj semajne – nesufiĉaj por efika lingvo-instruado. La angla versio celas aŭstraliajn instruistojn, nun ekzistas pure Esperanta versio, kiel bazo por traduko al pliaj lingvoj kaj situacioj. En elektronika formo atingeblas la franca versio. Estas planoj malfermi la projekton tra multaj landoj kaj en landoj kun limigita pagipovo disponigi la materialon senpage en elektronika formo.

Forumo

Bradley MacDonald skizis la agadon en Nov-Zelando, kie malfacilas veki entuziasmon kaj organizi kongresojn enlande. La gvidantoj en tri minutoj resumis siajn sesiojn. Gábor Márkus entuziasmas pri kursfinaj atestiloj kaj citis kazon pri la praktika uzo de atestilo, surbaze de kiu kursano ricevis subvencion de sia universitato. Pluraj emfazis la gravecon uzi Skajpon aŭ similon por parolekzercigo jam frue kaj kontinue en kursoj. Jungkee Lee rakontis pri ĉiusemajnaj interkursanaj retbabiloj, inter Hungario (2 ptm), kaj Koreio (10 ptm); okazas simile inter Koreio-Japanio-Indonezio. Emfazindas en Azio la lernfaciliga efiko, ĉefe por lerni aliajn eŭropajn lingvojn. Eĉ studinte plurjare ekz. la anglan, pere de Esperanto oni pli klare ekkomprenas la anglan gramatikon, strukturon ks. Eblo uzi Eo-kontaktojn por povi lerni alian azian lingvon de denaskula instruisto. Aŭstralia ekzemplo: instrui la anglan al enmigrintoj per Eo; ekkoni lingvolernajn retkursojn. En estontaj kongresoj kaj seminarioj oni proponu praktikajn sesiojn, kiel uzi nekonatajn programojn aŭ pli bone uzi duonkonatajn. Kapabluloj certe pretas montri eblojn al malpli kapablaj dum kongresoj.

AMO atingas landon centre en la mondaj novaĵoj

Renato Corsetti

Efektive, temas pri azia seminario – la tria en kvin semajnoj, ĉar Urgupo troviĝas firme en la azia parto de Turkio. La kialoj por la nuna elstarigo de tiu lando en la mondaj komunikiloj estas spegulitaj en la sekvaj rekomendoj.

Rezultoj de la 23-a AMO-seminario en Urgupo, Turkio

de la 1-a ĝis la 5-a de aprilo 2016

La dudek kvar partoprenantoj el sep landoj el 3 kontinentoj informiĝis pri la stato de la movado en la regiono Meza Oriento kaj Norda Afriko (MONA) kaj debatis pri la maniero plibonigi ĝin. Fine ili formulis la ĉi-sekvajn rekomendojn:

Rilate al la movado en Turkio

Ili detale informiĝis pri la agadoj nuntempe farataj en kelkaj partoj de Turkio (ĉeestaj kaj retaj kursoj, eldona kaj redakta agado, informado pere de la reto, ktp.), kiuj certe superas tiun de pluraj landoj kun formale ekzistantaj landaj asocioj. La partoprenintoj rekomendas ke tiuj agadoj estu daŭrigataj kaj ke la komisiono MONA de UEA subtenu ilin, se necese, finance kaj alimaniere.

Rilate al la movado en arablingvaj landoj

Oni detale diskutis pri la (malbona) situacio en la unuopaj arablingvaj landoj. Notinte la kelkajn pozitivajn ekevoluetojn en kelkaj el tiuj landoj, la partoprenantoj decidis ke oni multe pli utiligu la reton por informado. Saed Abbasi, iranano parolanta la araban, kunlaboros kun la komisiono MONA por plibeligi la nun ekzistantan arablingvan retpaĝon.

Rilate al informiloj por arablingvanoj

Oni multe diskutis pri la maniero fari pli bonajn informilojn por arablingvanoj kaj pri la ideoj substrekindaj en tiuj informiloj. Oni konkludis, ke prefere Esperanto prezentiĝu ne kiel io eŭropa sed kiel io, kio venas el ekster Eŭropo, prefere el Azio, kiel propono por kunlabori inter malsamaj civilizoj. Aparta propono pri tio, jam redaktita, estos siatempe prezentata al la komitato de UEA.

Rilate al la problemo de rifuĝintoj

La problemo de rifuĝintoj estas tre preme sentata en ĉi tiu mondoparto. La partoprenantoj vaste diskutis pri la iniciatoj farataj aŭ proponataj de esperantistoj tra la mondo. Ili formulis rekomendon al la Estraro de UEA, laŭ kiu UEA gvidu la agadon kaj interkonsentu kun la Agentejo de UN, UNHCR, por kursoj pri Esperanto en la tendaroj kiel propedeŭtika lingvo por tiuj, kiuj ankoraŭ ne havas difinitan cellandon.

La partoprenantoj de la turkia seminario venis el sep landoj kaj vigle diskutis pri la movado

La unuaj semoj plantitaj

La kvarpersona komisiono por la nova projekto de UEA 'Ni semas' anoncis la unuan aljuĝon. Ricevos la sumon de €100 la projekto 'Lernmaterialoj por mezlernejo por orfoj' en la regiono Rutŝuru, en la nordorienta parto de DR Kongo. La komisiono, konsistanta el kvar konsilianoj, anoncas, ke la sekva konkurso havos limdaton de la 30-a de junio 2016. Informoj pri la projekto kaj elŝutebla petilo ĉe:

http://aktivulo.net.mastertest.ru/ni-semas

Poste tiu retejo fariĝos parto de pli ampleksa retejo pri la aktivadoj ene de UEA.

Kim J: henriksen, legendulo de la Esperanta rokmuziko

Attila Kaszás

Esperanto: Kiam, kaj kiel vi lernis Esperanton?

Kimo: Do mi estas denaska Esperanto-parolanto. Mia patro estis dano kaj mia patrino estis polino, kaj ili renkontiĝis dum la IJK en Gdańsk en 1959. Kelkajn monatojn poste ili geedziĝis, kaj en januaro 1960 mia patrino venis al Danio kaj en oktobro mi naskiĝis. Unu-kaj-duonjarojn poste mia fratino naskiĝis. Do ni estis vera Esperanto-familio kiu partoprenis infankongresetojn ktp.

Esperanto: Kiam vi komencis okupiĝi pri muziko, kaj kiel?

Kimo: Fakte jam kiel 4-5-jarulo mi venis al tielnomata „muzika ludejo" – do pere de pedagogiaj ludoj mi lernis, kune kun grupo de infanoj, ludi fluton kaj lernis la notojn. Komencis kun simplaj koloritaj notoj kaj mi nur scias ke kiam mi havis mian unuan lecionon de akordiono du tagojn antaŭ mia sepa naskiĝtago, mi scipovis legi notojn. Samtempe en la „muzika ludejo" ni ne nur lernis la notojn kaj kiel ludi, sed ni dancis kaj havis muzikajn ludojn. Fakte mi uzas kelkajn de tiuj ludoj kiam mi nun kiel ritmikpedagogo instruas infanojn.

Esperanto: Kiel vi renkontiĝis kaj decidis fondi la bandon Amplifiki?

Kimo: Estis historia renkontiĝo dum la IJK en Leuven, ni nur ne sciis tion tiam, kaj ĝi multe influis mian vivon. Ekde 1980 mi estis pli aŭ malpli profesia muzikisto kaj turneis en Danio kaj komencis verki en la dana lingvo. Mi renkontis Micke Englund kaj Bertil Wennergren el Svedio, kiuj volis ludi en la stratoj en Eŭropo kaj komencis sian stratturneon en la IJK, ni tri iom marmeladis (improvize ludis kune) kaj dum la internacia vespero mi kantis kanton en la dana kaj Micke kunludis. Tuj poste Bertilo venis kaj ludis kune kun Micke la kanton 'Kafo kaj Te', mi restis sur la scenejo kaj prenis du bastonojn kaj ludis sur seĝo kvazaŭ ĝi estus drumo. Tio estas fakte la unua prezento de Amplifiki..., sed tiun nomon ni unue havis unu-kaj-duonjarojn poste. Dum la IS en Niendorf en novjaro inter 1983 kaj 1984, ni faris nian veran unuan koncerton kaj ludis ses kantojn kaj por la unua fojo prezentis nian nomon Amplifiki. Estis sukceso kaj Dario Besseghini invitis nin por la IJF en Italio dum la Pasko 1984 kaj ni poste faris plursemajnan turneon en norda Italio, kie ni ludis ĉefe en Esperantokluboj sed ankaŭ en junulkluboj ktp. Ekde tiam ni multe koncertis dum junul-aranĝoj kaj en 1986 surbendigis la kasedon *Tute Ne Gravas*. En la bando do nun estis ankaŭ Martin Wiese kaj la du francinoj Isabelle Rome kaj Aline Boulet, kiuj fakte jam kunkoncertis kun Micke kaj mi dum la IJK en Debrecen 1983.

Esperanto: Kiel venis la ideo pri la grupo Esperanto Desperado?

Kimo: Do kiam mi ĉesis ludi plu en Amplifiki kaj Amir Hadziahmetoviĉ venis al Kopenhago en 1992, Helle Eble Cleary kaj mi komencis marmeladi kun li kaj dum kelkaj aranĝoj prezenti kelkajn kantojn. Iom post iom ankaŭ mia fratino komencis ludi perkutadon kun ni. Ni nomis nin Brokantaĵo, ĉar multaj de la kantoj kiujn ni kantis, estis malnovaj Amplifiki-kantaĵoj kaj ja estis amuza vortludo. En tiu tempo ni ja estis pluraj bandoj kun tiaj vortludaj nomoj, kiel Amplifiki kaj Persone. Ni fakte plej ofte ludis por dana publiko, kiu havis grandajn malfacilaĵojn prononci nian nomon. Tial mi proponis la nomon Esperanto Desperado. La nomo estis efika, ĉar oni tuj komprenis pri kio temas. Kiam ni devis ludi nian unuan koncerton kun la nova nomo, oni tuj invitis nin al la dana radio en la plej populara kanalo por kanti kelkajn el

niaj kantoj kaj paroli pri Esperanto. En 2000 la bando iĝis vera rokbando kun drumisto kaj basisto kaj en 2001 ni eldonis la albumon *Jen Venas* kaj en 2004 eldonis la albumon *Hotel Desperado*, ambaŭ ĉe Vinilkosmo. Specife la unua albumo estas iom miksita ĉar sur ĝi estas kelkaj kantoj, kiujn mi verkis en la tempo de Amplifiki sed neniam registris, do fakte iom malnovaj kantoj, kaj interalie mi ludis ekz. multe Ska-muzikon kaj verkis kelkajn kantojn en tiu stilo, interalie *Ska-virino.*

Post Esperanto Desperado, aŭ kiel ni nomis ĝin Espo Despo, kiu ĉesis en 2005, ni plu fondis la bandon Hotel Desperado, kie ni estis pli aŭ malpli la samaj muzikistoj kun aldono de David-Emil Wickström sur trumpeto.

Esperanto: Rakontu iom pri KEF, pri la artaĵoj, la etoso, kaj diru, kiam ĝi estos denove?

Kimo: La fondinto de KEF estas Per Aarne Fritzon, kiu kune kun la stokholma junulgrupo La Ranetoj aranĝis la unuajn tri KEF-ojn. Mi petis la permeson aranĝi Kopenhagan KEF-on kaj ni finis fakte farante tri KEF-ojn, do en 1993, 1996 kaj 2009. KEF – Kultura Esperanto-Festivalo – estas grava por la Esperanto-kulturo, do ie en la Raŭma manifesto estas skribite, ke ni devas komenci montri al la mondo ke ni kapablas ankaŭ diri ion kulture originalan kaj internacie valoran, kaj tial KEF prezentas originalan Esperanto-kulturon.

Ni plurfoje prokrastis KEF 10, kaj volis fari ĝin en Esperanto Gården en Svedio, sed pro la fuĝintsituacio oni interalie plenigis Esperanto Gården, kaj ni ne sukcesis trovi alternativon. Tial ni planas KEF 10 por 2017, jam ni estas tri naciaj teamoj el la skandinaviaj landoj.

Esperanto: Ĉu vi sukcesas kunfandi Esperanton kaj vian kroman batalon por pli bona mondo?

Kimo: Mi vidas tiujn du aferojn kiel unu. Ĉefe ĉar mi laboras por havi pli bonan mondon kun liberaj homoj kun rajtoj diri kaj fari kion oni volas en respekto al aliaj homoj – kaj Esperanto estas bona rimedo por la komunikada parto...

Ekzemple kiam mi estis tute juna, mi estis en la movado por havi junuldomon en Kopenhago, post dudek kvin jaroj de ekzisto oni forigis ĝin, kaj post unu jaro da manifestacioj ktp. oni havis novan, kaj estis tiel bona sento, ke unu el la unuaj aferoj, kiujn oni faris tie, estis instrui Esperanton, kaj mi de tempo al tempo helpis instrui kaj estis ĝuo vidi du diversajn partojn de mia vivo unuiĝi. Do mi estas aktiva en diversaj organizoj kaj interalie mi ja fakte estis prezidanto de Dana Esperanto-Asocio dum ok jaroj. Mi pensas ke ne estas bone esti pli longe ol ok jarojn en la sama posteno. Poste mi estis du jarojn prezidanto de la loka klubo en Kopenhago. Nuntempe mi estas prezidanto de Kopenhago-Mondmuzika Festivalo, kiu ĉiam okazas komence de septembro, kaj mi esperas ke baldaŭ ni ankaŭ povos prezenti artistojn kiuj kantas en Esperanto dum la festivalo.

Esperanto: Ĉu Esperanto ankaŭ rolas en via nuna familio?

Kimo: Jes, mi estas patro al mia nun dudekdujara filo, Villads Bugge Bang. Kiam li naskiĝis, estis agrable povi paroli Esperanton kune kun li kaj mia patrino samtempe – tri generacioj, kaj du generacioj de denaskuloj. Lia patrino komprenas iom Esperanton, tamen ni ne estis kune dum multaj jaroj.

En mia parto de la mondo multaj homoj vivas sen kunuloj, kaj multaj eĉ sentas sin liberaj tiel.... kaj mi ankaŭ alkutimiĝis al tio, eĉ se mi ja ĉiam vivas kun iuj. Do ekz. kiam mia filo trovis lokon por vivi kune kun amiko kaj translokiĝis, nun irana esperantistino luis lian ĉambron. Mia koramikino vivas en Italio kun sia filino, kaj eĉ la filino nun parolas Esperanton, ĉar ni ofte estas kune dum Esperanto-renkontiĝoj kaj estas plej praktike. Do mi vivas en internacia mondo kie Esperanto estas natura parto.

Esperanto: Kiuj estas viaj plej novaj planoj?

Kimo: Espereble mi koncertos dum la UK kun Hotel Desperado, kaj certe mi koncertos dum JES 16/17. Ni planas novan albumon en la aŭtuno. Kune kun Helle Eble Cleary ni komponas kantojn por infanoj. Vere mankas profesinivelaj ritmaj kantoj, registritaj en profesia studio, nia espero estas ke ĝi estos preta por KEF 10 en 2017. Fine mi multe parolis pri tio, ke mi skribos libron pri Amplifiki kaj la historio de rokmuziko en Esperanto, kaj la laboro komenciĝis kaj espereble ankaŭ ĝi estos preta por KEF 10. Multaj homoj ŝatus havi la unuan albumon kiel k-diskon, estus bone inkluzivigi ĝin en la libron!

El la Esperanta gazetaro

BA en sia februara numero aperigas dudekpaĝan novelon de Grigorij Arosjev pri Dolly, la svedrusa knabino en Germanio. En la rubriko de originala poezio legeblas kutimaj kaj ne kutimaj poemoj de Antonio Valén kaj de Gerrit Berveling.

La marta-aprila numero de nia frata magazino *Kontakto* okupiĝas pri la ŝanĝo de la ĉinia infana politiko kaj legeblas intervjuo kun la usona instruistino Jennifer Bondelid, kiu organizos la 3-an Kino-Teatro-Festivalon dum la Nord-Amerika Somera Kursaro de Esperanto (NASK).

La aprila-junia numero de la revuo de APETo (Agado por la Progresigo de Esperanto en Togolando) raportas pri la preparoj de la 6-a Afrika Kongreso de Esperanto, kiu okazos en Tanzanio en decembro ĉi-jare. Tutpaĝa intervjuo kun Fidilalao Henriel prezentas la novan madagaskaran retradion *Aminda.*

En la esperantlingva parto de la marta numero de la gazeto, kiun eldonas Japana Esperanto-Instituto, dominika esperantisto raportas pri la movado en sia lando. Legeblas la tria ĉapitro de la novelo *Aŭtuno* de Akatagaŭa Rjunosuke kaj la kanto *Ekfloros floroj*, komponita por kuraĝigi la suferintojn de la tertremo de 2011.

La reta gazeto raportas pri la freŝaj okazaĵoj en Bjalistoko, kie oni decidis malfondi la Zamenhof-Centron, kiel sendependan institucion, kaj kunigi ĝin kun la Bjalistoka Kulturcentro. La Folio ankaŭ informas pri la nova prezidanto de la Akademio de Esperanto, Probal Dasgupta.

EPĈ raportas pri tio, ke fakuloj la unuan fojon proponas heredon kaj disvolvadon de nacimalplimultaj lingvoj dum maja Forumo de Literatura Verkado de Gepatraj Lingvoj de Nacimalplimultoj en Gansu. La gazeto informas ankaŭ pri la transloĝigo de dek milionoj da malriĉuloj de regionoj, kie mankas bazaj vivkondiĉoj aŭ la loka eko-medio estas fragila, al pli evoluintaj partoj de la lando, ekzemple ekonomi-disvolvaj zonoj kaj industriaj parkoj.

En la aprila numero de *Monato* vi povas legi interalie la opinion de la redaktoro Paul Gubbins pri la problemoj de Eŭropa Unio dum la rifuĝinto-krizo kaj sojle de la brita referendumo. Oni raportas pri la balotoj en Irano, pri la slovakaj paskaj kutimoj kaj pri gaelaj naciaj kostumoj. Legeblas recenzo pri la romano *Dio ne havas eklezion* de Trevor Steele.

La Ondo publikigas en sia februara-marta numero intervjuon kun Chuck Smith, konata pro sia engaĝiĝo por la esperanta Vikipedio kaj la furore sukcesa Esperanto-kurso ĉe Duolingo. Povilas Jegorovas raportas pri la Esperantaj aktivaĵoj en Litovio, dum Russ Williams dividas kun ni siajn travivaĵojn pri la unua Junulara Esperanto-Semajno (JES) en Hungario.

La esperantlingva versio de la franca gazeto rilate al la nunaj manifestacioj en Parizo skribas pri la liberkomercaj traktatoj, kaj la plilarĝiĝanta koalicio kontraŭ ili. Du artikoloj okupiĝas pri Saharo en Alĝerio, kaj la eblecoj de terkultivado en la dezerto.

Sur la paŝoj de D-ro Esperanto – La posteuloj

Georgi Mihalkov

La libro de la konata esperantisto Kostas Kiriakos estas unika. En tiu ĉi libro la aŭtoro sukcesis kolekti sennombrajn faktojn kaj informojn pri multaj geesperantistoj, kiuj dum pli ol jarcento diligente fosis la sulkon de la Esperanta movado. Sufiĉas nur trarigardi la albumon por kompreni kiaj neimageblaj laboro, penoj, klopodoj kaj sindediĉo estis dediĉitaj por verki la libron. Dum pluraj jaroj Kostas Kiriakos esploris la riĉan historion de la monda Esperanto-movado. Li kolektis biografiojn de esperantistoj, iliajn portretojn, li konsultis multajn librojn kaj diversajn historiajn fontojn. Mi mem ne povas imagi kiom da leteroj li skribis, kun kiom da esperantistoj li korespondis kaj kontaktis por finpretigi tiun ĉi unikan verkon.

Kostas Kiriakos estas unu el la plej modestaj esperantistoj en la mondo. Li laboris kaj laboras silente, konstante, sed la rezultoj de lia laboro estas eminentaj. La libro estos utila kaj ege necesa por la estontaj Esperantaj generacioj, ĉar el ĝi ili ĉerpos faktojn kaj indikojn pri la historio de la Esperanto-movado. La libro estos manlibro por ĉiuj, kiuj komencas lerni la Internacian Lingvon kaj kiuj decidas ligi sian vivon al la nobla ideo de doktoro Zamenhof. Por mi persone la plej grava fakto estas, ke la aŭtoro sukcesis trovi kaj aperigi la fotojn de ĉiuj esperantistoj, kies biografioj estas en la libro. Tio estas mirinda, ĉar tiamaniere oni povas vidi kiel aspektis kaj aspektas la plej elstaraj personoj en la Esperanto-movado.

Eseoj pri interlingvistiko kaj Esperantologio

Sabine Fiedler

Hermann M. Ölberg (2015): *Aufsätze zur Interlinguistik und Esperantologie* (Schriften zur Esperantologie und Interlinguistik Heft 46). Eldonita de R. Haupenthal. Edition Iltis, Bad Bellingen, 140 p. 29,70 €

La libro enhavas naŭ germanlingvajn artikolojn pri interlingvistiko/esperantologio el la jaroj 1954 - 1999. Du el ili estis tradukitaj el Esperanto de la eldonanto. La libro komenciĝas per enkonduko de Manfred Kienpointner, kiu prezentas al ni la aŭtoron kiel universitatan instruiston kaj fakulon pri hindeŭropaj lingvoj, kiu akiris internacian rekonon per siaj publikigaĵoj pri la albana lingvo, lingvistiko pri lingvaj kaj parolaj perturboj kaj onomastiko.

Kvar artikoloj okupiĝas pri la difino, taskoj kaj metodoj de la fako interlingvistiko. Ölberg mem komprenas ĝin kiel branĉon de lingvistiko kun esperantologio kiel interlingvistika subfako, kiu estas dediĉita al la studo de la plej sukcesplena planlingvo, Esperanto. En la lasta artikolo („Plansprachen – Interlinguistik – Esperanto“) la aŭtoro traktas lingvotipologiajn aspektojn (aposteriorajn/apriorajn trajtojn de planlingvoj) kaj substrekas la avantaĝojn de aŭtonoma (skemisma) sistemo, kiu faras Esperanton taŭga planlingvo por internacia funkciado. La plej interesa por mi estis la traktato „Esperanto und gegenwärtige Linguistik“ (Esperanto kaj nuntempa lingvistiko), en kiu Ölberg prilumas la rilaton inter sistemo kaj normo de lingvo kaj sur tiu bazo priskribas la kaŭzon, kial Esperanto estas esprimriĉa lingvo, en kiu plenkreskuloj kapablas atingi nivelon kiel denaskaj parolantoj. La resumo de tiu artikolo estas (p. 90, mia traduko): „… lingvistiko povas nur gajni, se ĝi konscie inkludus la demandon pri planlingvoj en siajn teoriojn.“

Valoraj estas krome la komparoj inter diversaj planlingvoj (ekz. la sufiksaj sistemoj de Esperanto, Interlingue-Occidental kaj Ido sur p. 25-39 kaj tekstaj prezentadoj de Reform Neutral, Occidental, Novial, Interlingua kaj Esperanto sur p. 100-104) kaj mallonga superrigardo pri planlingvaj sistemoj de la 17-a jarcento (p. 45-48).

En artikolo pri Hugo Schuchardt ni travivas la priplanlingvajn debatojn inter tiel elstaraj lingvistoj en la komenciĝo de la 20-a jarcento, kiel Gustav Meyer, Jan Baudouin de Courtenay, la t.n. junaj gramatikistoj (Karl Brugmann kaj August Leskien) kaj la rolo de Schuchardt en tiuj. En alia artikolo Ölberg prezentas al ni la klasikan filologon kaj lingvofilozofon Hermann Ammann. Li prenis la iniciaton estigi la fakon Esperanto en la universitato de Innsbruck, unue en la 1930-aj jaroj vane, sed post la dua mondmilito sukcesplene. Post Leo Blaas, ekde 1952 Hermann Ölberg estis ĝia gvidanto.

Multaj ideoj de Ölberg estas ege modernaj, ĉu temas pri la samrajteco de lingvoj, kiun plidisvastigado de Esperanto ebligus (p. 92), aŭ pri la fakto, ke ĉiu lingvo estas certagrade planita aŭ artefarita (p. 79). Bedaŭrinde ankaŭ kelkaj el la problemoj menciitaj de Ölberg sonas ege aktualaj, kiel la aserto, ke mankas al Esperanto beletro kaj poezio (p. 15), ke artefarita lingvo ne estas esprimriĉa (p. 17), kvankam la malo evidente pruviĝis.

Entute, la libro donas enrigardon en la verkaron de grava germanlingva lingvisto, kiu mem multon atingis por la rekono de interlingvistiko/esperantologio kaj pretigis la vojon por nunaj esploroj. Ĝi estu konata al la generacio de la hodiaŭaj interlingvistoj.

Hermann M. Ölberg

Pariza muzeo pri lingvoj - MUNDOLINGUA

Didier Loison

La novzelandano Mark Oremland fondis en Parizo privatan muzeon pri lingvoj, kaj li nomis ĝin 'Mundolingua'. La muzeo, kiu traktas lingvojn kaj lingvistikon, malfermiĝis en oktobro 2013. Ni renkontiĝis kun Mark en impona spaco, plenigita je tuŝekranoj, klarigantaj tabuloj, mapoj kaj diversaj, unikaj objektoj, kiel ekzemple lingvoarboj, sona kapo, sintaksaj brikoj kaj kuboj, skrablo-ludo en kvin lingvoj, diversaj instrumentoj uzataj de terenaj lingvistoj, faksimilo de la Rozeta Ŝtono, ĉifrada maŝino Enigma ktp. Ideale situanta inter la Senato, la preĝejo Saint-Sulpice kaj la Luksemburgaj Ĝardenoj, Mundolingua havas tri etaĝojn kaj cent sepdek kvadratajn metrojn. Mark prezentas la materialojn en modularaj niĉoj kaj uzas multmediajn teĥnologiojn kun naturaj, recikligitaj materialoj. Sen ajna ŝtata subvencio la fondinto ekigis sian projekton por altiri lingvoamantojn kaj lingvistojn, turistojn, instruistojn kaj infanojn. Ekde la preparoj, ĝi kunlaboras kun Espéranto-France (UFE) kaj reciproke.

Mallonga listo de la kunlaboroj laŭdate:

– aĉeto de libroj (*Tinĉjo, La Eta Princo, Gerda Malaperis*, lernolibroj ktp) por ornami la niĉon pri inventitaj lingvoj;

– reciproka ligilo sur ambaŭ retejoj;

– senpaga gvidado por la regionaj esperantistoj post nia jarkunveno, kontraŭ donaco (la DVD *Esperanto* de Dominique Gautier, kiu nun konsulteblas publike kaj kostas 40 €);

– regula provizo de la kalendaretoj de JEFO (ŝatataj de la junaj lernejaj vizitantoj) kontraŭ afiŝoj kaj flugfolioj pri la muzeo en la sidejo de UFE;

– reklamo pri la muzeo ĉe niaj budoj dum asociforumoj, salono Expolangues kaj Pariza Zamenhoffesto, kontraŭ senpaga bileto por niaj lotumadoj;

– senpaga traduko al Esperanto de la retejo de la muzeo (*www.mundolingua.org*), por aldoni tiun lingvon al la 6 oficialaj lingvoj uzataj de la muzeo;

– duonpaĝa reklamo pri la Muzeo en la kongresa libro de la 100-a UK en Lillo: pluraj kongresanoj postkongresis en Parizo kaj vizitis la muzeon;

– surloka memorceremonio pri la forpasinta Georges Kersaudy, poligloto kaj ĉefkandidato de EDE en la eŭropaj balotoj en 2004.

Nia helpo por konatigi la muzeon estas pozitiva por la muzeo, kiu estas privata (sensubvencia) kaj volonte akceptas pagantajn esperantistojn. Nia kunlaboro estas pozitiva ankaŭ por Esperanto: lingvemuloj (re)malkovras la ekziston de nia lingvo, surloke aŭ rete. Plie la ĉiumonataj triaĵaŭdaj postprelegaj kuntrinkadoj ofte estas ankaŭ okazoj por paroli pri la internacia lingvo kaj disdoni reklamajn kalendaretojn.

Mi plurfoje renkontis, ĉe budoj, homojn, kiuj estis kontraŭ Esperanto, ĉar ili defendas lingvodiversecon (aŭ la francan lingvon kontraŭ anglalingva invado). Mi tiam povas montri ke ankaŭ esperantistoj ŝatas lingvodiversecon (aŭ luktas kontraŭ ajna lingva superregado). Tiuj homoj foriris kun broŝuro de Mundolingua kaj kun rideto.

INTERVJUO KUN MARK OREMLAND, FONDINTO DE LA MUZEO MUNDOLINGUA:

DL: *Saluton, Mark. De kie vi devenas?*

MO: Mi venas de Nov-Zelando, sed unu el miaj avinoj estis hungarino. Tiu konservita ŝtataneco helpis min instaliĝi en Eŭropo.

DL: *Kion vi faris antaŭ ol fondi tiun mirindan muzeon?*

MO: Mi studis komercon kaj lingvojn (francan kaj germanan). Poste mi laboris pri turismo al Nov-Zelando kaj Aŭstralio en landoj kie oni parolas tiujn lingvojn, Svislando kaj Francio. Mi kreis vojaĝagentejon en tiu ĉi konstruaĵo, kun ĝis 30 dungitoj. Mi kreis subagentejojn en Romo kaj Madrido sen granda komerca sukceso, sed tio helpis min por lerni pliajn lingvojn. Mi vendis mian agentejon dek-ok jarojn poste por financi la muzeon.

DL: *Kiuj estis viaj motivoj por krei tiun ĉi muzeon?*

MO: Mi havis dejunaĝe pasion pri lingvistiko kaj lingvoj. Mi demandis al mi ĉu ekzistas loko por malkovri ilin. Ĉar mi neniun trovis, mi faris ĝin. Jam en la jaro 2000 la mondfama lingvisto Noam Chomsky retmesaĝe konfirmis al mi, ke Parizo estus bona loko.

DL: *Kie vi trovis ĉion kion vi ekspozicias?*

MO: Mi kolektis ilin dum jaroj. Multajn objektojn mi trovis per Interreto.

DL: *Kiom da tempo postulis la preparado?*

www.mundolingua.org

MO: Ilona Ponavicova (iama kuratoro) laboris dum tri jaroj por prepari la sciencan parton. La konstruado de la niĉoj daŭris naŭ monatojn antaŭ la malfermo kaj eĉ ses monatojn poste.

DL: *Kiom da homoj vizitis la muzeon ĝis nun?*

MO: Ni ricevis sepmil vizitantojn, tio estas averaĝe po ducent monate ekde la malfermo. La nombro lastatempe malaltiĝis ĉar la lernejoj ne plu rajtas ekskursi kaj la turistoj venas malplimulte al Parizo de post la terorismaj atencoj.

DL: *Kial vi kontaktis la esperantistojn?*

MO: Por mi estis klare ke la inventitaj lingvoj estos parto de la muzeo. Esperanto estas la plej grava el ili.

DL: *La unuaj kontaktoj okazis en nia sidejo kaj en Expolangues, kiucele?*

MO: Mi serĉis ĉiajn objektojn ekspozicieblajn kaj ideojn por la muzeo. La enhavo de la ekrane legeblaj tekstoj ekestis dank'al la laboro de Ilona. Mi celis fari ĝin tridimensia.

DL: *Kion vi substrekus pri nia kunlaboro?*

MO: Mi dankas Espéranto-France pro la traduko de nia retejo kaj la mona subteno de pluraj ĝiaj membroj. Proporcie, la esperantistaj vizitantoj estas multnombraj. Ili regule ĉeestas niajn ĉiumonatajn prelegojn. Inverse okazis hodiaŭ ke sinjorino venis kaj petis informojn pri Esperanto kaj mi kondukis ŝin al la dediĉita ekrano.

DL: *Kiel vi konkludus?*

MO: Vehikla lingvo estas la solvo por savi malaperontajn lingvojn, por ke unu nura lingvo ne regu la mondon.

Prezentado de la libro *Bohemiaj Lumoj* en Madrido

La Madrida Esperanto-Liceo organizis en marto tre interesan kulturan eventon en la alternativa kaj moderna teatro Kubik Fabrik. La renoma tradukisto de la moderna hispana literaturo Miguel Fernández, kiu ankaŭ esperantigis Federico García Lorca, prezentis la noveldonitan tradukon de Ramón Ma del Valle-Inclán *Bohemiaj Lumoj*. Krom la dulingva prezento fare de la tradukisto mem, la membroj de la Esperanto-Liceo ankaŭ aktorante leg-prezentis la dekduan scenon de la verko. La tutan eventon vi povas spekti ĉe: https://youtu.be/fPE7d935pDE. Miguel Fernández diras pri siaj pluaj planoj: „Nun ni pretigas la prezenton de la antologio *Nova mondo en niaj koroj*, kune kun pluraj el la antologiitaj poetoj, veraj figuroj de la nuntempa hispana engaĝiĝinta poezio, kiuj tiel montras sian apogon al nia lingvo. Ili deklamos ĉiun poemon en la hispana kaj s-ino Ana Manero kaj mi prezentos mian prian E-version. Tio okazos sur madrida placo, sur kiu oni starigos bibliotekon dudek jarojn pribatalatan de la najbararo."

Trilanda Kongreso en Indonezio

Iyan S. Taylor – Sándor Horváth

Indonezio estas grandega lando, en kiu lasttempe progresas la verda lingvo. Estas kelkaj Esperanto-kluboj, inter kiuj tiu de nia urbo, Bandung. Ĝi nomiĝas “Ruĝa Formiko”. Ni laboras por tutmonda paco kaj agemas same aktive, kiel tiu insekto. Ni pensas, ke la interna ideo de Esperanto estas tre simila al la “Sep Pilastroj de Paco”, la principoj de paca kunekzistado aprobitaj dum la internacia konferenco kiu okazis en nia urbo de la 18-a ĝis la 24-a de aprilo 1955. Tiuokaze la reprezentantoj de aziaj kaj afrikaj landoj renkontiĝis kaj kondamnis koloniismon kaj rasismon. Ni estas unu el la kluboj de la loka Muzeo de la Konferenco de Azio kaj Afriko (MKAA), kiu fakte estas sub la kontrolo de la Ministerio de Eksterlandaj Aferoj de Indonezio.

En marto 2016, de la 23-a ĝis la 28-a, Bandung gastigis la Trilandan Kongreson de Esperanto inter Aŭstralio, Indonezio kaj Nov-Zelando. Venis ankaŭ gastoj el Francio, Germanio, Hispanio, Hungario, Sud-Koreio, Nov-Kaledonio kaj Singapuro. Entute estis cent unu esperantistoj.

Dum la antaŭaj dek tri monatoj, la arangôn organizis la loka junulara esperantistaro. La prezidanto de LKK estis Qonita Qurrota'ayun, kiu laboris eĉ post kirurgia operacio. La aliaj komitatanoj estis: Novia (sekretario), mi (programero), Tyas (arta vespero), Erlangga (kongresa temo), Iqbal (publikaĵo kaj dokumentaro), Wahid Nur Jayn (bonveniga servo kaj salono), Sri Apiyanti (manĝoservo), Cindy (Bankedoj), Annisa (aranĝo de E-kursoj, publikaĵo kaj ekspozicio), Yani (libroservo), Eko Nur Syah (tradukanto kaj helpanto de E-kursoj) kaj Ilia Sumilfia Dewi (kasisto, eksteraj rilatoj, ekskursa programo kaj kongresejo). Kune kun aliaj kluboj de la muzeo, ni propagandis la kongreson interrete kaj ni ankaŭ pretigis filmon.

La malferma ceremonio okazis je la 8-a en la Muzeo de la Konferenco de Azio kaj Afriko (MKAA) en 2 lingvoj: Bahasa Indonesia kaj kompreneble en Esperanto. La aranĝo komenciĝis oficiale per preĝado kaj per kantado de nia nacia himno, ĉar ni kunlaboris kun ŝtat-institucio. Parolis nome de LKK Qonita, kaj poste Ilia Sumilfia Dewi, prezidanto de Indonezia Esperanto-Asocio, Sándor Horváth, prezidanto de Aŭstralia Esperanto-Asocio, Bradley McDonald, prezidanto de Nov-Zelanda Esperanto-Asocio, kaj laste Thomas A. Sirega, la estro de la Muzeo de la Konferenco Azio-Afriko. Fine ni kantis La Esperon.

La programo estis enhavriĉa. Dum la kongreso oni ne nur vizitis la lokajn vidindaĵojn, sed ankaŭ eksciis pri la historio de nia urbo kaj lando. Oni gvidis ankaŭ kursojn por komencantoj kaj progresintoj. Multis la prelegoj. Okazis AMO-Seminario, kies temo estis “Instrustrategioj konvenaj por Azio kaj Oceanio”. La gvidanto estis Stefan MacGill kun kvar spertuloj: Jung-kee Lee, Gábor Márkus, Sándor Horváth kaj Ilia Sumilfia Dewi, kiuj prezentis la sub-temojn. Juna, energiplena repkantisto, Jonny M., fariĝis tre populara inter la kongresanoj.

Kiam ni kun la aŭstralianoj kaj la nov-zelandanoj decidis starigi trilandan kongreson, oni hezitis kaj - kompreneble - timis malsukceson. Sed fine ni povis rikolti kaj ĝui la fruktojn de niaj penoj. Ni povas nun fieri, ĉar la kongreso estis movade grava kaj povus iĝi modelo por la venontaj E-eventoj en la regiono, ĉar pro sia trilandeco la kongreso havis vere internacian etoson, multe pli ol “nur” unu-nacia kongreso. AEA kaj NZEA subtenis la kongreson finance kaj per aliaj rimedoj. IEA allogis la najbarajn esperantistojn, kiuj ĝis nun ne partoprenis naciajn aranĝojn. Aldone, la granda nombro de junaj, viglaj studentoj, kiuj partoprenis, donas al ni pli da espero por la estonteco de la Esperanto-movado.

En la ferma ceremonio la prezidanto de AEA informis pri la interkonsento atingita kun IEA kaj NZEA por okazigi la 2-an Trilandan Kongreson en Bandung en 2018. Ni kune kun la najbaraj Esperanto-Asocioj kunlaboros por disvastigi Esperanton kaj plifortigi amikecon kaj fratecon.

La aŭstralia esperantisto Evildea alŝutis kvin filmetojn al Jutubo pri la kongreso; vi povas spekti ilin ĉe:

https://www.youtube.com/watch?v=LDi8kOwMXHw&list=PLHUvW5ti_DJ4v4d-yEJpIwyAe7FTNhKm&index=1

Oficiala Informilo

DUMVIVAJ MEMBROJ

Francio: P. Hébert.
Nederlando: R. van der Vliet.

SOCIETO ZAMENHOF

Belgio: K. Lödör.
Britio: E.R. Waterworth.
Danio: T. Bak.
Finnlando: A. Harju; V. Tikkanen.
Francio: A. Léonard, G. Thomas.
Litovio: P. Jegorovas.
Nederlando: P.H. Damsté.
Usono: G. Grady, B.A. Sherwood, R. Swenson, A. Victor, D. Wolff.

PATRONOJ DE TEJO

Francio: G. Thomas.
Usono: G. Grady.

DONACOJ

Ĝis la 5-a de aprilo

KONTO AFRIKO
Finnlando: A-L. Ali-Simola 10,00.
Francio: B. Schumann 50,00;
Esperanto, kulturo & progreso 500,00.
Sumo ĉi-jara: 1538,86.

FONDAĴO AMERIKO
Francio: B. Schumann 50,00.
Usono: D. Charters 25,00.
Div. malgrandaj: 10,85.
Sumo ĉi-jara: 1164,90.

KONTO ARABIO
Francio: B. Schumann 50,00.
Sumo ĉi-jara: 120,00.

FONDAĴO CANUTO
Belgio: G. Pirlot 38,00.
Finnlando: Anonima 172,00.
Nederlando: R. Schmeits 10,00.
Sumo ĉi-jara: 2025,51.

KONTO EDUKADO
Usono: D. Charters 25,00.
Sumo ĉi-jara: 25,00.

FONDAĴO ESPERO
Francio: B. Schumann 50,00.
Sumo ĉi-jara: 60,00.

KONTO INFORMADO
Aŭstralio: H. Green 50,00.
Brazilo: U. Grattapaglia 30,00.
Danio: B. Chatterjee 20,00.
Nederlando: D. Van Herpe 9,52.
Svisio: N. Fontannaz 20,00.
Sumo ĉi-jara: 129,52.

FONDAĴO JUNULARO
Francio: G. Thomas 95,24.
Usono: D. Charters 25,00.
Sumo ĉi-jara: 1244,24.

VOLONTULA FONDAĴO
Japanio: G. Pompilio 150,00.
Usono: D. Charters 25,00.
Sumo ĉi-jara: 185,00.

VOLONTULA DOMO
Aŭstralio: H. Green 50,00.
Ĉinio: Gong X. 100,00.
Germanio: Fond. E. Klünder 50,00.
Hispanio: L. Hernández García 50,00; C.G Spinola 48,90; R. Urueña de Hernández 100,00.
Japanio: G. Pompilio 150,00;
Syôzi N. 1000,00.
Kanado: B. Crisp 100,00
Nederlando: R. Schmeits 10,00.
Svedio: M. Häggström 60,00.
Div. Malgrandaj: 23.24.
Sumo ĉi-jara: 1830,61.

ĜENERALA KASO
Britio: A. Prent 25,64.
Francio: R. Triolle 132,70.
Japanio: Iino K. 52,61.
Svedio: U. Luin 500,00.
Usono: P.E. Cook 24,50; E. Snow 17,76.
Sumo ĉi-jara: 4052,56..

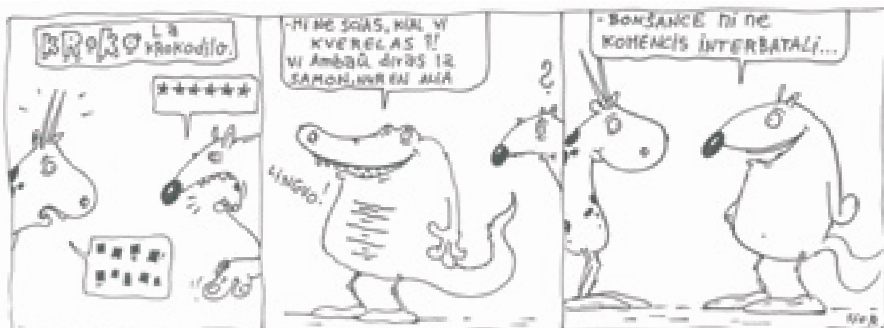

Al ĉiuj koran dankon! UEA

Estu vi la bildstriisto de Esperanto!

Alvoko por desegnemuloj

Helpu, ke la revuo *Esperanto* estu pli aminda por la legantoj! Desegnu tri humurajn historietojn en 3-4 skatoletoj kun la samaj roluloj, unu ĉefheroo, kaj ŝiaj/liaj/ĝiaj amikoj aŭ familianoj. Prefere la fonto de la humuraĵo estu la Esperanto-movado, la Esperanta lingva komunumo, la Esperantaj familioj aŭ la interkultura, interlingva komunikado. La ĉefrolulo povas esti homo, besto, eksterterulo, sed li/ŝi/ĝi havu nomon, prefere mallongan, per Esperantaj literoj skribeblan. Ni petis s-ron Sior, profesian desegniston, krei bildstrietojn por la maja kaj junia numeroj por instigi vin. Sendu la tri bildstriojn en .jpg-formato al la adreso *redakcio@revuoesperanto.org* ĝis la 16-a de julio. La gajninto havos propran rubrikon en la revuo *Esperanto*, kaj ricevos ekzempleron de la T-ĉemizoj, kiujn produktigos UEA kun la ĉefrolulo de la bildstrioj. Pri la gajninto decidos kompetenta ĵurio konsistanta el estrarano de UEA, sendependaj grafikaj kaj literaturaj spertuloj kaj la redaktoro. Por la senpartieco kreu retadreson kun la nomo de via ĉefrolulo, kaj sendu vian anoncon de tiu adreso.

Bigoso – tradicia pola recepto

INGREDIENCOJ

1 kg da acida brasiko (aŭ saŭrkraŭto)
½ kg da dolĉa brasiko (ne fermentinta)
1 dl da blanka vino (seka)
10 g da sekigitaj fungoj (trempitaj, hakitaj)
1 supkulero da oleo (aŭ margarino)
200 g da kuirita porka viando aŭ ŝinko
(vegetarane sejtano aŭ tofuo)
200 g da porkaj fritkolbasoj
(vegetarane tritikokolbaso)
80 g da lardo
(vegetarane ajna planta graso)
2-3 supkuleroj da tomatosaŭco (-kaĉo)
1-2 cepoj (hakitaj)
1-2 ajlobulberoj, salo, pipro
1 laŭra folio

PREPARADO

1. Tranĉu la specojn de brasiko (se vi uzas saŭrkraŭton, tiu laboro forfalas) kaj la fungojn kaj kuiretu en la vino dum 20 minutoj.

2. Intertempe dishaku la lardon, viandon (sejtanon, tofuon), la kolbasojn kaj la cepojn.

3. Metu la lardon (plantan grason) en kaserolon kun iom da oleo aŭ margarino, varmigu kaj aldonu la cepojn.

4. Kiam ili fariĝas orkoloraj, aldonu la viandon (sejtanon, tofuon). Fritu dum kelkaj minutoj kaj poste miksu kun la brasiko, spicu per ajlo, salo, pipro, la laŭra folio, tomatosaŭco (kaĉo) kaj kuiretu ĉe malalta varmeco dum pliaj 10 minutoj se vi uzas jam kuiritan viandon, alikaze min. dum 1 ½ horoj.

5. Surtabligu kun pano aŭ kuiritaj terpomoj kaj kun acida laktokremo.

Estas rekomendinde aldoni ĝis 100 g da kruda saŭrkraŭto post la kuirado aŭ surtabligu kiel antaŭmanĝan salaton. La gusto de la plado pliboniĝas, kiam vi revarmigas ĝin la sekvan tagon. Do, ne timu prepari la tutan kvanton. En tiu okazo tamen ne estas konsilinde enmeti fungojn, ĉar fakuloj avertas pri la revarmigo de fungohavaj manĝaĵoj.

Forpasoj

Michel Duc Goninaz (1933 – 2016)

La 26-an de marto 2016 forpasis Michel Joseph Louis Duc Goninaz, franca lingvisto, instruisto kaj esperantologo, membro de la Akademio de Esperanto ekde 1976, kaj de la Franca Esperanto Instituto (ties prezidanto en 2004-2007). Li studis en École Normale Supérieure de Saint-Cloud, en Sorbono kaj en la Ŝtata Moskva Universitato. Li instruis en la Provenca Universitato (en Aikso Provenca) la rusan lingvon kaj Esperanton.

Li aktivis en la kabaredo La Tri Koboldoj kaj gvidis plurfoje kursojn pri Esperanto kaj lingvoscienco en universitatoj de Budapeŝto, San-Francisko, Poznano.

Li kungvidis la reviziadon por la novaj eldonoj de la *Plena Ilustrita Vortaro* de Esperanto (2002, 2005). Duc Goninaz aŭtoris lernilojn de la rusa lingvo kaj Esperanto, artikolojn kaj recenzojn (68 artikoloj estas listigitaj en Vikipedio), tradukis plurajn francajn kanzonojn. Inter liaj prozaj tradukoj estas *La fremdulo* de Camus, *Songônovelo* de Schnitzler kaj *Kun diablo en la korpo* de Radiguet. Lia reverko de *La ŝtona gasto* de Puŝkin estis surscenigita de la trupo TESPA. Lia franca-Esperanta vortaro estis eldonita dufoje. Premiito en Belartaj Konkursoj de UEA (2-a premio en 1963, laŭda mencio en 1965); laŭreato de Liro-2002 (traduka poezio el la rusa). Kolumnisto de La KancerKliniko ("El la taglibro de nekuracebla optimisto"). Kompilis kaj redaktis la gravan kolekton *Studoj pri la internacia lingvo* (1987). Direktoro de la akademia sekcio Gramatiko (1983-92). En 2002 Michel Duc Goninaz ricevis la honoran titolon "La Esperantisto de la Jaro".

Tereza Kapista (1930 – 2016)

La 27-an de aprilo forpasis en Serbio la hungardevena serbia emerita juristino Tereza Kapista. Ŝi estis reprezentanto de Serbia Esperanto-Ligo en la komitato de UEA, kaj membro de la Internacia Rajtigita Ekzamenantaro de ILEI. Tibor Sekelj instigis ŝin lerni Esperanton. Ŝi tradukis al Esperanto *Temuĝin, la filo de la stepo* de li, krome ŝi verkis la librojn *Esperanto, lingvo de paco en Burundo–Afriko, Esperanto, lingvo de paco en Irano* kaj *Ie pri io*. Ŝi gvidis pli ol 130 Esperanto-kursojn en kvindeko da landoj de 5 kontinentoj. Ŝi estis la ĉefa organizanto de la 79-a SAT-Kongreso en 2006 en Beogrado.

Stanko Rukelj (1944 – 2016)

La 25-an de januaro 2016 forpasis la kroata esperantisto Stanko Rukelj. Li vivis en Majerje apud Varaždin kaj okupiĝis sukcese pri agrikulturo kaj bestbredado. Li intense korespondadis kun multaj esperantistoj en diversaj landoj. Dum multaj jaroj estis membro kaj delegito de UEA. Li tradukis kroatajn literaturajn klasikaĵojn en Esperanton. La plej ampleksa verko tradukita estis *Surprizitaj nuptantoj* de Eugen Kumičić, kiu ankoraŭ atendas sian presan version, sed estas legebla en TTT-formato. Li pretigis la retpaĝon de la Esperanto-societo Varaždin.

Dinko Matković (1925 – 2016)

La 24-an de februaro mortis en Kroatio la emerita instruisto kaj spertulo pri aforismoj Dinko Matković. Li estis membro de Esperanto-kluboj en Zemun, Zagrebo, Dubrovnik kaj Split. En Dubrovnik li estis prezidanto de la loka societo. Li instruis Esperanton en elementaj lernejoj de Dubrovnik kaj Jelsa, kaj partoprenis en internacia lerneja projekto "Grajnoj en vento". Li estis delegito de UEA kaj membro de SAT. Li artikolis nacilingve pri Esperanto en la enlanda gazetaro, verkis aforismojn, kiuj aperis en Esperanto en *Cerbaj impulsoj*. Liajn aforismojn publikigis ankaŭ Esperantaj kaj kroatlingvaj gazetoj. Ankaŭ la libro *Verdeskaj Pensoj* entenas kelkajn aforismojn de li.

Elfriede Kruse (1914 – 2016)

Nur kvin tagojn post sia 102-a naskiĝdatreveno forpasis s-ino Kruse en la flegejo Martha-Maria-Centro en Nurenbergo. Ŝi iĝis membro de la Esperanto-Societo Frankfurto en la jaro 1953 kaj estis ankaŭ aktiva membro de GEFA (fervojista) kaj de UEA. En la jaro 1987 ŝi ricevis la Meritmedalon de GEA. Ŝi organizis renkontiĝojn de esperantistoj en Offenbach dum pluraj jaroj. En Bona Espero ŝi pasigis plurfoje plurajn monatojn. Ŝi tradukis en Esperanton la libron *Mozela vojaĝo pro amoaflikto* de Rudolf G. Binding.

Michael Cwik (1940 – 2016)

La 29-an de februaro 2016 forpasis germana esperantisto Michael Dieter Cwik, de pluraj jardekoj vivanta en Belgio. Li fervore engaĝiĝis de frue en diversaj aspektoj de la strebado al eŭropa unueco (Eŭropa Movado, Federalistoj), kaj same el tiu vidpunkto aliris Esperanton. Ankaŭ profesie li estis oficisto de la Eŭropa Komisiono en Bruselo.

En 1983 li sukcese organizis lingvo- kaj komunikad-eksperimenton, pruvante, ke oni vere povas akiri bazan komunikad-eblecon en planlingvo kiel Esperanto ene de dusemajna feriado. En tiu epoko li fondis kune kun kolegoj en la eŭropaj institucioj lingvan rondon nomitan france *Amis de la langue internationale Esperanto.* Krome li engaĝiĝis en la laboro de IKEF kaj de Eŭropa Esperanto-Unio kaj plurfoje (kun)organizis aranĝojn en la Eŭropa Parlamento. Li ankaŭ ofte prelegis en kluboj, seminarioj kaj kongresoj pri la Eŭropa Komunumo, federalismo, la Ekonomia kaj Mona Unio kaj lingvaj aspektoj de la Eŭropa projekto kaj verkis multajn artikolojn tiutemajn.

Laste Aperis

LA SEKVAJN TITOLOJN MENDU ĈE LA LIBROSERVO DE UEA, Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando. Bv. atenti ke por varoj sendotaj al adresoj en Eŭropa Unio al ilia neta prezo aldoniĝas aldonvalora imposto: 6% por libroj kaj periodaĵoj kaj 21% por ĉio alia. Al ĉiuj netaj prezoj aldoniĝas 10% por sendokostoj (minimume 5,00 eŭroj).
Antaŭdankon pro via mendo! Ĝisdata katalogo de haveblaj varoj estas ĉe *www.uea.org/katalogo/*.

Antaŭparolo kaj enkonduko al la germana eldono de La konstanta revolucio kaj La malsano de Lenino. Leo Trocko. El la germana trad. V. Lutermano. Edegem: MAS, 2016. 101p. 22cm. ISBN 9782369600459. Tekstoj de 1930. La dua, parto de la membiografio "Mia vivo". € 6,00

Apologio de Sokrato, La. Platono. En Esperanton trad. S. Sarafian. Ateno: La tradukinto, 2006. 85p. 21cm. ISBN 9606316394. Ŝajne la unua verko de la aŭtoro, en kiu li montras la enan kredon de sia majstro. € 9,00

Beletra Almanako 25 (Febr. 2016) Red. P. Daŝgupto, I. Ertl, J.L. Jacobsen, S. Moinhos, T. Westover. Novjorko: Mondial, 2016. 169p. 22cm. Ilus. ISBN 9781595693143/19373325. Prozo kaj poezio originalaj kaj tradukitaj, teatro originala, artikoloj, eseoj, recenzoj, intervjuo. € 9,90

Domo Tellier, La (La Maison Tellier). Guy de Maupassant. El la franca trad. M. Ahado. Courgenard: La Blanchetière, 2016. 52p. 21cm. ISBN 9782366200386. Dulingva: franca, E. Realisma novelo, ĉirkaŭ prostituado. € 4,50

Esperantoa ikasgai. Aitor Arana. Amorebieta: Erroteta, 2016 (2a eld). 104p. 24cm. ISBN 9788415508700. 12-leciona kurso de Esperanto por parolantoj de la eŭska. Ekzercoj kun solvoj por ĉiu leciono. € 10,50

Fedono. Platono. En Esperanton trad. S. Sarafian. Ateno: La tradukinto, 2006. 120p. 21cm. ISBN 9606316378. Unu el la plej gravaj filozofiaj verkoj. Kvazaŭa filozofia testamento de la aŭtoro. € 11,70

Kritono. Platono. En Esperanton trad. S. Sarafian. Ateno: La tradukinto, 2006. 51p. 21cm. ISBN 9606316378. Unu el la plej feliĉaj dialogoj de Platono, verkita verŝajne dum lia junaĝo. € 9,60

Kompreniĝi inter afrikanoj/Se comprendre entre Africains. Claude Piron. El la franca trad. V. Lutermano. Edegem: MAS, 2016. 51p. 22cm. Dulingva: E, franca. ISBN 9782369600442. Ĉu Esperanto kiel solvo de la interkompreniĝo en Afriko? € 6,90

Mi stelojn jungis al revado. Mikaelo Bronŝtejn. Moskvo: Impeto, 2016. 564p. 20cm. ISBN 9785716102866. La aŭtoro pentras la intermilitan periodon kaj prezentas la sorton de sovetitaj esperantistoj dum la stalinaj reprezalioj. € 29,10

Momentoj kaj meditoj. Baldur Ragnarsson. Novjorko: Mondial, 2016. 111p. 22cm. ISBN 9781595693136. Ni haltu dum momento kaj meditu kun nia norda poeto. € 14,10

Nova mondo en niaj koroj. Elmontro el nuntempaj hispanaj kritikaj poetoj. Div. aŭtoroj. Elekto de la tekstoj: Alberto García-Teresa. En Esperanton trad. M. Fernández. Serra de Tramuntana: Calumnia, 2016. 200p. 18cm. ISBN 9788460852254. Engaĝitaj poemoj de 23 aŭtoroj. Kun bibliografiaj notoj pri ĉiu aŭtoro.
€ 10,50

Paokalüp / Apokalipso. Trad. A. De Jong. Courgenard: La Blanchetière, 2016. 43p. 21cm. ISBN 9782366200362. Dulingva: Volapük, Esperanto. La Apokalipso de Sankta Johano. € 3,00

Paralelaj vivoj. La mitaj personoj. Tezeo / Romulo / Likurgo / Numo. Plutarko. En Esperanton trad. S. Sarafian. Ateno: La tradukinto, 2015. 231p. 21cm. ISBN 9789609263368. Fragmento el impona verko pri famaj helenaj kaj romiaj figuroj. € 14,70

Prophet from Pedras, The. Gersi Alfredo Bays. En la anglan trad. T. Steele. New York: Mondial, 2014. 191p. 22cm. ISBN 9781595692702. Angla versio de La profeto el Pedras. € 17,10

Stone City, The. A Captive's Life in Rome. Anna Lowenstein. New York: Mondial, 2016. 286p. 22cm. ISBN 9781595693129. Anglalingva varianto de la romano La ŝtona urbo. € 24,00

Vere masoĥistoj, tiuj teranoj! / Vraiment masos, les terriens! Claude Piron. El la franca trad. V. Lutermano. Edegem: MAS, 2016. 37p. 22cm. Dulingva: E, franca. ISBN 9782369600480. Imagita dialogo, kiu okazas sur alia planedo. La temo: la nuna internacia komunikado sur la Tero. € 6,00

Vorto kaj la vento, La. Rakonta koliero. Miguel Fernández. Novjorko: Mondial, 2016. 249p. 22cm. ISBN 9781595693150. Originalaj rakontoj verkitaj inter 1992 kaj 2015 kun tre varia temaro. € 19,80

Kanzono por vi / Kjo këngë për ju, Aŭskultante Celentanton / Duke degjuar Çelentanon. Bedri Alimehmeti, Poezio tradukita, Albana E-Asocio, 2015. Poemoj verkitaj en la malfruaj 1950aj kaj fruaj 1960aj jaroj, kiam la aŭtoro adoleskis. Prezo: 7,50 EUR.

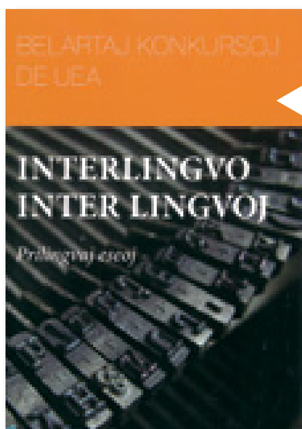
Kvin geamikoj, Julia Sigmond, Legolibroj, Exit, 2016. La rumania esperantistino prezentas, en bele aranĝita kolekto, la korespondaĵojn kiujn ŝi ricevis de kvin tre fidelaj korespondantoj: Ada Fighiera-Sikorska, Johannes Palu, Nikolao Danovskij, Stanisław Janusiewicz, Tibor Sekelj. Prezo: 18,90 EUR.

Unua legolibro, Gradigitaj legaĵoj kun frazlibro kaj modeloj de leteroj. Kabe, Legolibroj, Fonto, 2016. Bonvena reeldono de tre populara legolibro. Prezo: 10,50 EUR.

NELIBROJ

Metropolo de tri imperioj. Roman Dobrzyński. Varsovio: La aŭtoro, 2016. 24min. Filmo pri urbo kun pluraj nomoj: Bizanco, Nova Romo, Konstantinopolo, Istanbulo.
DVD. € 12,00

NIAJ PASINTJARAJ ELDONAĴOJ

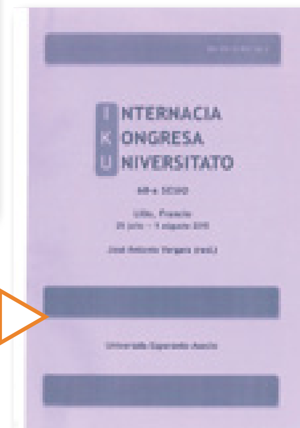
Interlingvo inter lingvoj
Prilingvaj eseoj. Red. M. Lipari kaj H. Tonkin. Dek ses eseoj de dek du aŭtoroj premiitaj en la Belartaj Konkursoj de UEA.
UEA, 2015. 271p. 24cm. **€ 15,00**

Tamen ĝi moviĝas!
Eseoj pri la Esperanto-movado. Red. M. Lipari kaj H. Tonkin. Dek du eseoj de dek aŭtoroj premiitaj en la Belartaj Konkursoj de UEA.
UEA, 2015. 152p. 24cm. **€ 10,50**

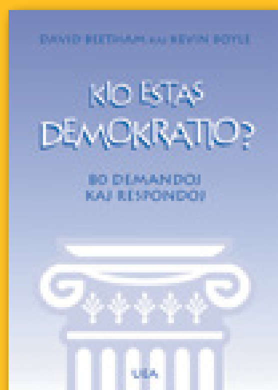
De esperanta korpuso ĝis islanda lingvopolitiko
36-a E-ologia Konferenco, 98-a UK, Rejkjaviko 2013. Red. C. Kiselman kaj J.A. Vergara. Kvin prelegoj.
UEA, 2015. 78p. 30cm. **€ 12,00.**

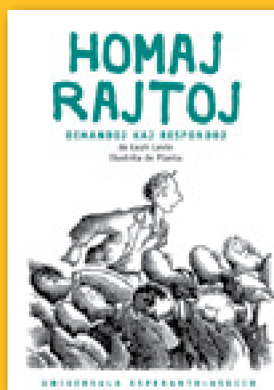
Internacia Kongresa Universitato 2015
68-a sesio. Lillo, Francio, 25 jul. – 1 aŭg. 2015. Red. J. A. Vergara. Dek prelegoj de dek aŭtoroj.
UEA, 2015. 111p. 30cm. **€ 15,00**

TRIONA RABATO POR SAMTEMPA MENDO DE MINIMUME TRI EKZEMPLEROJ DE LA SAMA TITOLO

Libroj, kiuj donas respondon!

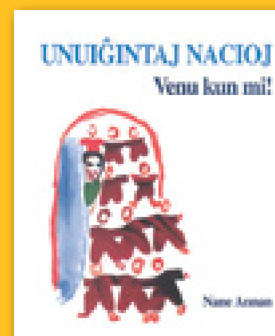
Kio estas demokratio? 80 demandoj kaj respondoj. David Beetham kaj Kevin Boyle. Ilus. Plantu. Trad. Geoffrey Sutton. Facile komprenebla manlibro pri la esenco, celoj kaj praktika funkciado de demokratio. Rotterdam: UEA, 2000. 143p. 21cm. € 7,50. Triona rabato ekde tri ekzempleroj.

Homaj rajtoj: demandoj kaj respondoj. Leah Levin. Ilus. Plantu. Trad. Edmund Grimley Evans. Gvidlibro de Unesko por antaŭenigi kaj protekti homajn rajtojn. Rotterdam: UEA, 1998. 140p. 21cm. € 7,50. Triona rabato ekde tri ekzempleroj.

Paĉjo, kio estas rasismo? Tahar Ben Jelloun. Trad. Armela Le Quint kaj Ĵak Le Puil. Dialogo inter patro kaj filino pri tikla temo. Rotterdam: UEA, 1999. 52p. 19cm. € 4,80. Triona rabato ekde tri ekzempleroj.

Unuiĝintaj Nacioj: Venu kun mi! Nane Annan. Trad. Anna Löwenstein. Porinfana prezento de nia bunta mondo kaj de la laboro de UN. Ilus. Zagreb: Izvori, 2001. 34p. 21cm. € 7,80. Sesona rabato ekde tri ekz.